Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети ва Министрлар Советининг органи

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН | 12 апрель, 1972 йил, чоршанба ◆ № 86 (15.257). ◆ Баҳоси 2 тийин.

Совет партия-ҳукумат делегацияси Москвага қайтиб келди

КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР Министрлар Советининг Раиси А. Н. Косигин бошчилигидаги Совет партия-ҳукумат делегацияси 10 апрелда Ироқдан Москвага қайтиб келди. Делегация Шимолий Румайлада биринчи йирик миллий нефть кони фойдаланишга топширилиши муносабати билан ўтказилган тантаналарда иштирок этди.

Внуково аэродромида делегацияни К. Т. Мазуров, Д. С. Полянский, Ю. В. Андропов, М. С. Соломенцев ўртоқлар, бошқа расмий кишилар кутиб олдилар. (ТАСС).

ЧИГИТ УНИБ ЧИҚДИ

АНДИЖОН, («Совет Ўзбекистони» мухбири). Ленин районидаги Энгельс номли колхозда чигит экиш қизғин тус олди. Колхознинг Шаҳобиддин Жалолов бошлиқ бригадаси аъзолари чигит экишни районда биринчилар қатори тугалладилар. Адир ерларда деҳқончилик қилаётган бригада миришкорларидан механизатор Шокиржон Юсупов, сеялкачи Ҳасанбой Умаров барака уруғи қадашда жонбозлик кўрсатиб ишладилар.

Дастлабки гектарларга ташланган чигит униб чиқди.

●

ТЕРМИЗ, 10 апрель, (ЎзТАГ мухбири). Ўзбекистон жанубидаги пахта далаларида дастлабки ниҳоллар кўрина бошлади. Жарқўрғон районидаги «Социализм», «Коммунизм» колхозларининг уруғ барвақт экилган участкаларида чигит униб чиқди. Агрономлар чигитнинг соғлом ва қийғос униб чиққанлигини аниқладилар. Ҳозир механизаторлар сеялкаларни культиваторлар ва ерга ўғит соладиган аппаратлар билан алмаштирмоқдалар. Бу йил баҳор ғоят кечикди. Шу боисдан ғўзанинг дастлабки парвариши чоғида ерга минерал ўғит ҳам солинади.

Сурхон водийсида экиш суръатлари авж олмоқда. Бир мингтадан кўпроқ трактор агрегати далаларга чиқарилди. Планда белгиланган майдонларнинг чорак қисмига ҳозирдаёқ чигит экилди.

ПАРТИЯНИНГ АСОСИ

Партия группасининг ташкилотчиси Эргаш Пўлатовни Қўрғошинконда ишлаётган ҳамкасблари, коммунистлар ҳурмат қилишади. Бу принципиал коммунист меҳнатсеварлиги, ижодкорлиги, хушмуомаласи, маданияти билан кон аҳлининг эътиборини қозонган. Эргаш Пўлатов 16 ёшли ўспирин чоғида конга ишга келди. Дастлаб оддий ишчи бўлди. Бироз кўзи пишганидан кейин экскаваторчиликка ўқиди. Кўп ўтмай, бу синчков, ғайратли йигитни экскаваторчилар бригадасига бошлиқ этиб тайинлашди. Ўртоқ Пўлатов раҳбарлигидаги экскаваторчилар ғайрат-шижоат билан, техникани жиловлаб олиб ишламоқдалар. Натижада меҳнат унумдорлиги тобора ошиб боряпти. Бригада конда пешқадамлар сафига қўшилди. Ёш коммунист партия группасининг ташкилотчиси этиб сайланди. Группада 6 коммунист бор. Бу коллективда меҳнат ҳамиша жўш уриб туради. Коммунистларнинг ташаббуси билан экскаваторларни ремонт қилиш муддати анча қисқарди. Илғор машинистларнинг тажрибаси қунт билан ўрганилиб, кон ишчилари ўртасида ёйилмоқда. Бунда партия группаси ва унинг ташкилотчиси бўлган ўртоқ Пўлатовнинг муносиб ҳиссаси бор...

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, область, шаҳар ва район партия комитетлари кейинги йилларда партия ташкилотларининг структурасини такомиллаштириш мақсадида собитқадамлик билан, пухта ўйлаб катта иш қилдилар. Бунинг шарофати билан қуйи партия звенолари тармоғи ўсди ва кенгайди. Партия XXIII съездидан кейин республикамизда 6 мингдан ортиқ цех ташкилотлари тузилди, партия группалари эса икки баравар кўпайди. Ҳозир Ўзбекистон Коммунистик партиясида 13959 та бошланғич, 18345 та цех ташкилотлари, 9000 дан кўпроқ партия группалари ишлаб турибди. Халқ хўжалиги, маориф ва маданият, фан ва маиший хизмат—хуллас ҳамма жабҳаларда коммунистларнинг уюшган коллективлари бор.

Партия ташкилотларининг структурасини такомиллаштиришда кўпгина бошланғич ташкилотлар катта тажриба тўпладилар. В. И. Ленин номли Олмалиқ кон-металлургия комбинати партия комитети тажрибаси айниқса диққатга сазовордир. Бу корхонада партия кучларини тўғри жойлаштириш, партия ташкилотининг структурасини такомиллаштириш ва бу структурани КПСС Устави талабларига мувофиқлаштириб туриш борасида ибратли ишлар қилинмоқда. Комбинат партия ташкилотининг структураси унинг сафлари ўсиб боргани сари ўзгариб бораверади. Комбинатда янги бўлимлар тузилиши, корхоналар, цехлар ишга туширилиши билан янги цех партия ташкилотлари, партия группалари тузилаверди.

Комбинат партия ташкилотининг тажрибаси шуни кўрсатиб турибдики, ташкилотнинг кўп тармоқли структураси туфайли сайлаб қўйилган партия активлари сони ҳам ортиб бормоқда. Партия органларига сайлаб қўйилган коммунистлар ташкилий ва сиёсий иш юритишни ўрганиб оляптилар. Шу тариқа улар Устав талабларини адо этиб, партиявий ишда мунтазам қатнашмоқдалар, партия сиёсатини амалга оширмоқдалар. Мамлакатимиз рангли металлургия саноатининг йирик корхоналаридан бўлган Олмалиқ кон-металлургия комбинати нодир маъданлар ишлаб чиқаришда катта муваффақиятларга эришаётган экан, бунда КПСС XXIV съезди қарорларига амал қилиб, тўққизинчи беш йилликнинг катта ва масъулиятли вазифаларини бажаришга коллективни моҳирлик билан сафарбар этаётган партия комитети, партия группалари, коммунистларнинг ҳиссаси тобора салмоқли бўлиб бормоқда.

Эндиликда партиявий иш маркази ишнинг муваффақияти ҳал этилаётган конкрет участкага, цех ва бригадага тобора кўпроқ кўчирилмоқда. Бу эса партия ташкилотларининг таъсирчанлигини оширади, ҳар бир кишининг дилига йўл топиш имконини беради. Шу боисдан ҳам республикамиздаги жуда кўп завод ва фабрикалар, колхоз ва совхозлар, қурилиш ва транспорт ташкилотларида кенг тармоқли партия ташкилотлари тузилгандир. В. И. Ленин номли Ўзбекистон металлургия заводининг ҳамма цехлари ва ишлаб чиқариш участкаларида цех партия ташкилотлари катта ташкилотчилик ва тарбиявий иш олиб бормоқдалар. Улар ҳузурида 40 тадан кўпроқ партия группаси ишлаб турибди. «Савай» совхози партия комитети ҳам 7 та бўлимда, марказий ремонт устахонаси, автотранспорт идораси ва совхоз бошқармасида цех партия ташкилотлари тузиб ибратли иш қилди. Совхоз бригадаларида партия группалари юзага келди. Лекин шуни ҳам айтиш керакки, цехлар, бригадалар ва бошқа ишлаб чиқариш бўлинмаларида коммунистлар кўпайиб бораётган бўлса ҳам, бир қанча районларда цех ташкилотлари ва партия группалари тузилмаётир. Масалан, республика колхозларида 3 дан ва ундан ортиқ КПСС аъзоси ишлаб турган бир мингга яқин бригада, ферма ва участка бўлса-да, улар ташкилот ёки партия группасига уюшган эмас. Жумладан, Чироқчи, Наманган, Бекобод сингари бир қанча районлардаги колхозларнинг кўпгина бригадаларида коммунистлар сони уч кишидан ортган бўлишига қарамасдан партиянинг қуйи ташкилотлари тузилмаган. Шуни унутмаслик керакки, партия ташкилотлари структурасини такомиллаштириш ва бу ишда Устав талабларига қатъий риоя қилиш қисқа муддатли кампания бўлмасдан, балки қунт билан олиб бориладиган ишдир.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети II пленумининг «КПСС XXIV съезди қарорлари асосида бошланғич партия ташкилотлари фаолиятини янада яхшилаш чоралари тўғрисида»ги қарорида цех партия ташкилотлари ва партия группалари тармоғини кенгайтириш йўли маъқулланиб, партия комитетларига, бошланғич партия ташкилотларига коммунистларни жой-жойига қўйиш партия ташкилоти структурасини янада такомиллаштириш топширилди. Цех партия ташкилотлари ва партия группаларининг обрў-эътиборини бундан буён ҳам янада кўтариш, уларнинг жанговарлигини ва ташкилотчилигини ошириш, барча муҳим ишлаб чиқариш участкаларида партия группаларининг тузилишига эришиш керак.

ГЕКТАР ТЎЛА БЎЛСИН!

СССР 50

✦ ЧИГИТ ЭКИШНИ БУТУН ЧОРАЛАР БИЛАН ҚУЧАЙТИРИНГ, УНИВЕРСАЛЛАРНИНГ ИККИ СМЕНАДА ИШЛАТИЛИШИНИ ТАЪМИНЛАНГ.

✦ ЧИГИТНИ ЭКИШГА ЯХШИ ТАЙЕРЛАНГ, МУТАХАССИСЛАРНИНГ МАСЛАҲАТИГА АМАЛ ҚИЛИНГ.

✦ ГЕКТАРЛАР ВА УЯЛАР СОНИ ТЎЛА БЎЛСИН.

✦ ХЎЖАЛИКЛАРДАГИ ҲАММА АГРЕГАТЛАРНИ ЭКИШ ИШЛАРИГА ТЎЛА САФАРБАР ЭТИНГ.

БУХОРО ОБЛАСТИ. Ромитан районидаги «Риштон» совхозида аралаш озуқа экинлари экишга алоҳида эътибор берилмоқда. Бу йил совхозда 200 гектар майдонга арпа билан беда аралаштириб экилади. Совхоз миришкорлари аралаш озуқа экинлари экилган майдонларнинг ҳар гектаридан 25 центнердан беда ва 16 центнердан дон олишни мўлжалламоқдалар. Суратда: арпа билан беда аралаштириб экилмоқда.

Б. Мўминов фотоси. (ЎзТАГ).

БИР ИШ ҲАФТАСИДА

◆ ГУЛИСТОН. (ЎзТАГ мухбири В. Дмитриев). Сирдарё областининг совхозлари ва колхозлари дастлабки ўн минг гектар ерга барака уруғи ташладилар. Пахтакор районидан кейин Дўстлик, Ильич, Жиззах районларининг далаларида ҳам чигит экиш бошлаб юборилди. Юзлаб экиш агрегатлари ишга солинди. Махсус курсларда қайта тайёрланган тажрибали механизаторлар шу агрегатларни бошқармоқдалар.

Бу йилги экиш кампаниясининг ўзига хос хусусияти шундан иборатки, ҳамма хўжаликлар кенг жўякларга чигит экмоқда. Бу йил кенг қаторлаб экилган пахтазорлар Мирзачўлда яна 20 минг гектар кўпайиб, жами 187 минг гектарга етказилади.

Яна бир янгилик шуки, бу йил ҳамма майдонларнинг деярли учдан бир қисмига «Тошкент-1» нав чигити экилади.

Область механизаторлари чигит экиш ишини кўпи билан бир иш ҳафтасида тамомлаш учун мусобақалашмоқдалар.

◆ БУХОРО. (ЎзТАГ мухбири В. Попков). Қоракўл районининг «Москва» колхозидаги Г. Ярашев, Э. Ганиев, Т. Очилов ва М. Худойбердиев бригадаларининг, Свердлов районининг Ҳамза номли колхозидаги Т. Жўраев, М. Тангриев ва Социалистик Меҳнат Қаҳрамони А. Кўкламов бошлиқ бригадаларнинг механизаторлари ўз агрегатларини областда биринчилар қатори далага олиб чиқдилар. Чигит яхши қизиган, юмшоқ тупроққа ташланмоқда.

Бу йил экиш ишлари аввалги йилдагидан ярим ой кеч бошланди. Шунинг учун ҳам экиш ишини жуда қисқа муддат ичида ўтказиш лозим. Шуни билган деҳқонлар ерни чигит экишдан аввал ишлашга катта эътибор бердилар

ҒАЛЛАКОРЛАР ЕНГ ШИМАРДИ

ҚАМАШИ, («Совет Ўзбекистони» мухбири). Карл Маркс номли совхоз ғаллакорлари 18 ярим минг гектар майдонда арпа ва буғдой майсалари ўстирмоқдалар. Гектаридан ўртача 12 центнердан хирмон кўтариш назарда тутилган. Шу мақсадда ғаллазорларни сел суви билан суғориш, минерал ва органик ўғитлар билан ўғитлаш кучайтирилмоқда. Ҳар гектар ер ҳисобига 150 килограмм азот ва 60 килограммдан фосфор солинмоқда.

Энг яхши агротехника муддатида парваришланаётган «Безостая-1», «Олтин буғдой», «Қизил Шарқ», «Сурхак» буғдой навлари, «Унумли арпа», «Тошкаллак» арпа навларининг майсалари барқ уриб ўсяпти. Хушвақт Турсоатов бошлиқ комсомол-ёшлар бригадаси аъзолари ҳар гектар ердан 50 центнердан хирмон кўтариш учун курашмоқдалар.

П. ГАДОЕВ.

100 МИНГ КЎЧАТ

СИРДАРЁ, («Совет Ўзбекистони» махсус мухбирлари). Ҳамма жойда бўлганидек Сирдарё районидаги «Ленинград» колхозида ҳам коммунистик шанбаликлар анъанага айланиб қолди. Меҳнат аҳли баҳорнинг ҳар бир дақиқасидан самарали фойдаланиб, энг зарур юмушларини вақт-соатида бажариб оляпти. Иш орасида мевали ва манзарали дарахт ниҳоллари ўтқазиб, колхоз қишлоқларини кўкаламзорлаштирмоқда.

Йўл ёқаларига, пайкалларнинг четларига ва алоҳида участкаларга ҳозиргача 100 минг тупдан ортиқроқ тут кўчати ўтқазилди. Бундан ташқари 40 мингга яқин олча, гилос, олма, нок ниҳоллари ҳам экиб қўйилди. Шунга қарамасдан барча бригадаларда кўчат ўтқазиш қизғин давом эттирилаётир.

Н. В. ПОДГОРНИЙ ТУРКИЯГА ЖЎНАБ КЕТДИ

Туркия Республикасининг президенти Жавдат Сунай таклифига биноан 11 апрелда СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Н. В. Подгорний расмий визит билан Москвадан Анқарага жўнаб кетди.

Внуково аэродромида Д. С. Полянский, Ю. В. Андропов ўртоқлар, бошқа расмий кишилар Н. В. Подгорнийни кузатиб қолдилар.

(ТАСС).

ГБСП МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИНИНГ БИРИНЧИ СЕКРЕТАРИ Э. ХОНЕККЕРНИНГ СОВЕТ ИТТИФОҚИДА БЎЛИШИ ТЎҒРИСИДА

Германия Бирлашган социалистик партияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Э. Хонеккер КПСС Марказий Комитетининг таклифига биноан 4 апрелдан 10 апрелгача Совет Иттифоқида норасмий дўстона визит билан меҳмон бўлиб турди. Шу вақт ичида Э. Хонеккер Москва шаҳридаги ва Москва областидаги бир қанча саноат ва маданият объектлари билан танишди.

Визит давомида КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари Л. И. Брежнев билан Э. Хонеккер ўртасида самимий, ўртоқларча суҳбатлар бўлиб ўтди.

Л. И. Брежнев ва Э. Хонеккер ўртоқлар ўз мамлакатларидаги ижтимоий-сиёсий ҳаётнинг асосий масалалари юзасидан бир-бирларига ахборот бердилар. КПСС XXIV съезди ва ГБСП VIII съезди қарорларини бажариш соҳасидаги ишда эришилган натижаларга алоҳида тўхталиб ўтдилар.

Совет Иттифоқи билан Германия Демократик Республикаси ўртасидаги муносабатларни янада ҳар томонлама ривожлантиришга катта эътибор берилди. Социалистик иқтисодий интеграция комплекс программасида қўйилган вазифаларни ҳисобга олиб, Совет Иттифоқи билан ГДР ўртасидаги ҳамкорликни узоқ муддатли асосда планлаштиришни такомиллаштириш соҳасида амалий қадамларни қўйиш зарурлиги таъкидланди.

КПСС ва ГБСП Марказий Комитетлари ҳамда маҳаллий партия ташкилотлари ўртасидаги алоқалар муттасил ривожланиб, партия, хўжалик ва маданий қурилиш соҳасидаги тажрибани самарали равишда баҳам кўришга ёрдам бераётганлигини Л. И. Брежнев ва Э. Хонеккер ўртоқлар мамнуният билан таъкидладилар.

Суҳбатлар вақтида Л. И. Брежнев ва Э. Хонеккер ўртоқлар актуал халқаро проблемаларни муҳокама қилдилар.

Европадаги вазиятга катта эътибор берилди. Реакцион империалистик кучларнинг қаршилигига қарамай, бу ерда кескинликни юмшатиш тенденцияси ривожланиб бормоқда. Варшава Шартномасида қатнашувчи давлатлар сиёсий маслаҳат комитетининг яқинда Прагада бўлиб ўтган мажлисида белгиланган йўлга мувофиқ, Совет Иттифоқи, ГДР ва бошқа социалистик мамлакатлар амалга ошираётган тадбирлар Европада хавфсизлик ва ҳамкорлик масалаларини амалий равишда кўриб чиқишга қулай имконият яратадиган вазиятни вужудга келтиришга янги муҳим ҳисса бўлиб қўшилмоқда. Совет Иттифоқи билан ГФР ўртасидаги, Польша билан ГФР ўртасидаги Шартноманинг тез орада ратификация қилиниши ва шундан кейин Ғарбий Берлинга доир тўрт томонлама битимнинг, ГДР билан ГФР ўртасида транзит тўғрисида тузилган битимнинг, шунингдек ГДР ҳукумати билан Ғарбий Берлин сенати ўртасидаги битимнинг кучга кириши — ана шуларнинг ҳаммаси социалистик мамлакатларнинг ГФР билан муносабатларини янада нормаллаштиришга, ҳар томонлама, ўзаро манфаатли ҳамкорлик қилишга кўмаклашиши, Европадаги тинчликни мустаҳкамлаш ишига янада рағбатлантириши лозим.

Л. И. Брежнев ва Э. Хонеккер ўртоқлар Совет Иттифоқи ва ГДРнинг қаҳрамон Вьетнам халқи билан, Лаос ва Камбоджа ватанпарварлари билан қардошларча бирдам эканлигини таъкидладилар. АҚШнинг Ҳинди—Хитойдаги агрессияси кейинги вақтларда кенгайтириб юборилганлиги муносабати билан улар ўзларининг ташвишланаётганликларини билдирдилар. АҚШ Парижидаги музокараларни барбод қилганидан кейин ВДР территориясини янә бомбардимон қилиш йўлига ўтиб олди. Совет Иттифоқи билан ГДР халқлари АҚШнинг бу агрессив ҳаракатларини кескин қоралайдилар.

Яқин Шарқда вужудга келган вазият муносабати билан Л. И. Брежнев ва Э. Хонеккер ўртоқлар Исроилнинг Араб давлатларига қарши империалистик агрессияси оқибатларини тугатиш зарурлиги хусусида Совет Иттифоқи билан Германия Демократик Республикасининг қарашлари бир хил эканлигини қайд қилдилар.

Фикрлашув давомида КПСС билан ГБСП тинчлик, демократия ва социал тараққиёт учун курашда социалистик мамлакатларнинг, барча революцион куч ларнинг бирлиги ва ҳамкорлигини мустаҳкамлашга бундан буён ҳам ҳар томонлама ёрдам беришга аҳд қилганликлари таъкидлаб ўтилди.

Л. И. Брежнев ва Э. Хонеккер ўртоқларнинг учрашувлари якдиллик, самимият ва қардошларча дўстлик вазиятида ўтди.

* * *

10 апрель куни КПСС Марказий Комитетининг Сиёсий бюроси ўртоқ Э. Хонеккер шарафига зиёфат берди. Зиёфат вақтида Л. И. Брежнев ва Э. Хонеккер ўртоқлар дўстона қадаҳ кўтардилар.

Шу куни ўртоқ Э Хонеккер ўз юртига жўнаб кетди.

Аэродромда ҳурматли меҳмонни КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежнев, КПСС Марказий Комитетининг секретари ўртоқ К. Ф. Катушев, КПСС Марказий Комитети бўлим мудирининг ўринбосари ўртоқ А. И. Блатов кузатиб қолдилар. Кузатиб қолиш маросимида ГДРнинг СССРдаги элчиси ўртоқ Х. Биттнер ҳам қатнашди.

ЧИГИТ ЭКИШ КУНДАЛИГИ

Ўзбекистон ССР областларида чигит экишнинг бориши тўғрисида 1972 йил 11 апрелга бўлган

МАЪЛУМОТ

(Биринчи стун — областлар; иккинчи стун — чигит экилган майдон (минг гектар ҳисобида), учинчи стун — планга нисбатан процент ҳисобида).

Наманган	54,9	40,6
Андижон	65,7	35,6
Сурхондарё	43,3	34,6
Тошкент	38,7	28,9
Сирдарё	34,1	15,2
Бухоро	17,8	11,5
Фарғона	16,0	8,4
Қашқадарё	5,6	5,3
Самарқанд	4,6	2,7
Хоразм	0,1	0,1
ҚҚ АССР	—	—
Республика бўйича:	280,8	17,0

Н. В. ПОДГОРНИЙнинг ТУРКИЯДА БЎЛИШИ

АНҚАРА, 11 апрель. (ТАСС). СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Н. В. Подгорний ва унинг ҳамроҳлари бугун расмий визит билан Анқарага келдилар.

Эсенбоғ аэродромида Совет Иттифоқидан келган меҳмонларни Туркия Республикасининг президенти Жавдат Сунай, сенат раиси Текин Арибурун, миллий палата раиси Собит Усмон Авжи, Бош министр Ниҳат Эрим, Туркия ҳукуматининг аъзолари, бошқа расмий кишилар кутиб олдилар.

Совет Иттифоқи ва Туркия Республикасининг давлат гимнлари ижро этилади. Тўп отиб берилган салют янграйди. Н. В. Подгорний билан Ж. Сунай фахрий қоровул олдидан ўтадилар.

СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Н. В. Подгорнийнинг матбуот учун берилган баёнотида бундай дейилган:

«Биз Туркия Республикасига яна зўр қизиқиш билан, эзгу дўстлик туйғулари билан қадам қўймоқдамиз. Биз президент Жавдат Сунайнинг лутфан қилган таклифига биноан, таркиб топган анъана руҳида президент билан ва Туркиянинг бошқа давлат арбоблари билан Совет—Туркия муносабатлари масалалари ва актуал халқаро проблемалар юзасидан фикрлашиб олиш учун расмий визит билан келдик.

Совет Иттифоқи билан Туркия — яқин қўшнилардир. Яхши, дўстона муносабатда бўлиш қўшни давлатларнинг табиий интилишидир. Совет — Туркия алоқаларини шу йўлда ривожлантириш халқларимиз манфаатларигагина эмас, халқаро тинчликни мустаҳкамлаш ишига ҳам мос бўлиб тушишига аминмиз.

Бошланаётган визит Совет Иттифоқи билан Туркия Республикаси ўртасидаги яхши қўшничилик ва ҳамкорлик муносабатларини янада кенгайтириш ҳамда мустаҳкамлашга ёрдам беради, деб умид билдирмоқчимиз.

Қулай фурсатдан фойдаланиб, совет халқи номидан, шахсан ўз номимдан Анқара аҳолисига ҳамда бутун турк халқига салом ва энг яхши тилаклар айтмоқчиман».

Н. В. Подгорний ўзига ажратилган қароргоҳга Ж. Сунай билан биргаликда йўл олади.

Қароргоҳга бориш йўлида Туркия пойтахтининг аҳолиси Совет Иттифоқидан келган меҳмонларни самимий табриклаб турди.

СССР ТАШҚИ ИШЛАР МИНИСТРЛИГИДА

Чет элларда ишлаб турган айрим совет гражданларига нисбатан Англиянинг махсус муассасалари ва дипломатлари игвогарона ҳаракатлар қилганлиги муносабати билан СССР Ташқи ишлар министрлиги 10 апрелда Буюк Британиянинг СССРдаги элчиси Жон Килликка кескин норозилик билдирди.

Элчи СССР Ташқи ишлар министрлигининг бу баёнотини ўз ҳукуматимга маълум қиламан, деди.

КПСС XXIV СЪЕЗДИ ҚАРОРЛАРИ—ҲАЁТГА

Ўзбекистон ССР Олий Совети доимий комиссиялари иш тажрибасидан

ИШЧАН, ИЖОДИЙ, ЖАМОАТЧИ

ТОШКЕНТДАГИ Тепловоз-вагон ремонт заводи металл қуюв цехи ишчиси, Ўзбекистон ССР Олий Советининг депутати, республика Олий Совети Транспорт, йўл хўжалиги ва алоқа комиссиясининг аъзоси Абдуллажон Султонмуродов (чапдан иккинчи) завод ишчилари билан суҳбатлашмоқда.

А. Тўраев фотоси.

Республика меҳнаткашлари олдида КПСС XXIV съезди қарорларини изчиллик билан амалга ошириш, беш йиллик топшириқларини муваффақиятли адо этиш каби улуғвор вазифалар турибди. Ўзбекистон ССР Олий Совети доимий комиссиялари республика меҳнаткашлари ва олий давлат ҳокимияти олдида турган вазифаларнинг муваффақиятли адо этилиши юзасидан собит қадамлик билан иш олиб бормоқдалар. Бу комиссиялар хўжалик ва маданий қурилишнинг муҳим проблемаларига эътибор бериб, ўз фаолиятларининг ташкилий формаларини мунтазам равишда такомиллаштириб бораётирлар.

Ўзбекистон ССР Олий Советининг 16 та доимий комиссияси бўлиб, улар 334 депутатни ёки халқимиз республика олий ҳокимият органига сайлаб қўйган вакилларнинг 74 процентини бирлаштиради. Комиссиялар Олий Советнинг узлуксиз иш олиб боришини таъминламоқда ва кўпчилик депутатлар учун депутатлик фаолиятининг муҳим томони бўлиб қоляпти.

Партиямизнинг коммунистик қурилишда меҳнаткашлар депутатлари Советларининг ролини оширишга қаратилган йўли республика Олий Советидан аввало қонунчилик практикасини такомиллаштиришни талаб этади. Сўнгги йилларда Ўзбекистон ССР Олий Советининг қонунчилик фаолияти сезиларли даражада активлашди, бир қанча янги қонунлар—Никоҳ ва оила кодекси, Ер кодекси, Меҳнат кодекси ва бошқа қонунлар қабул қилинди. Буларнинг ҳаммаси республикада ҳуқуқий тартиботни мустаҳкамлашга хизмат қилади.

Олий Совет доимий комиссиялари янги Қонун актларини ишлаб чиқаришда актив иштирок этмоқдалар, улар қонун лойиҳаларининг ишлаб чиқариш коллективларида кенг муҳокама этилишини ташкил қилдилар, меҳнаткашларнинг таклифларини диққат билан ўрганиб чиқдилар ва умумлаштирдилар.

Кўп ҳолларда доимий комиссиялар янги қонунлар қабул қилиш ташаббускори бўлиб чиқдилар. Бундай таклифлар уларнинг кундалик амалий фаолиятида вужудга келган. Чунончи, қишлоқ хўжалиги доимий комиссияси алмашлаб экишнинг жорий этилишини текширгач, Олий Совет Президиумига алмашлаб экиш ва ерлардан тўғри фойдаланиш бўйича янги қонун қабул қилиш тўғрисида таклиф киритди. Ҳозир бундай қонун ишлаб чиқарилмоқда.

ҲАЁТ БИЛАН ҲАМНАФАС

А. С. АБДАЛИН,
Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми Раисининг ўринбосари

Табиатни ва ер ости бойликларини муҳофаза қилиш комиссиясининг ташаббуси билан республика жиноий кодексига заҳарли моддаларни сақлаш, қўлланиш ва ташишда қоидани бузиш ҳоллари учун хўжалик раҳбарларининг масъулияти тўғрисида махсус модда киритилди.

Бироқ, амалдаги қонунларга риоя қилиниши устидан назоратни кучайтириш ғоят муҳимдир. **«Яхши қонунни ишлаб чиқиш етарли эмас,** — деган эди ўрток Л. И. Брежнев Бауман сайлов округи сайловчилари билан бўлган учрашувда,— **уни қабул қилишнинг ўзи етарли эмас. Қонунлар бажарилган тақдирдагина улар яшайди ва амал қилади».**

Барча доимий комиссиялар қонунларнинг бажарилишини контроль қилиб бормоқдалар. Қишлоқ хўжалиги доимий комиссияси Фарғона областида алмашлаб экиш ҳақидаги қонуннинг, Қашқадарё областида Ер кодекси қонунининг бажарилишини текшириб чиқди. Табиатни ва ер ости бойликларини муҳофаза қилиш комиссияси Самарқанд областида табиатни муҳофаза қилиш қонунлари қандай бажарилаётганлиги билан танишди. Фан ва маданият комиссияси маданий ёдгорликларни муҳофаза қилиш ҳақидаги қонун қандай бажарилаётганлигини ўрганиб чиқди.

Шуниси муҳимки, контроль давомида комиссиялар катта ташкилотчилик ишларини олиб борадилар, аниқланган камчиликларнинг бартараф этилишига эришадилар, қонун ва қарорларнинг амалга оширилишига ёрдамлашадилар. Шунинг учун ҳам республика Олий Совети қабул қилган қонун ва қарорларнинг бажарилишини текшириш Олий Совет доимий комиссиялари ишининг асосий йўналишларидан бири бўлиб қолмоқда.

Ўзбекистон ССР Олий Совети сессияларини тайёрлашда доимий комиссиялар катта роль ўйнаётир. Шуни айтиш ўринлики, эндиликда Олий Советда муҳокама қилинаётган энг муҳим масалалар комиссияларнинг бевосита иштирокида тайёрланмоқда.

Доимий комиссиялар сессияларда вақти-вақти билан ҳисоб бериб борадилар. Улар комиссиянинг қилган ишлари тўғрисида, белгиланган планни амалга оширишда ҳар бир депутатнинг шахсий улуши ҳақида ҳисоб берадилар. Сессияда, Олий Совет мажлисларида комиссияларнинг ҳисоботини эшитиб бориш уларнинг ишини яхшилашга имконият яратяпти.

Комиссиялар Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумида кўриб чиқиш учун ҳилма-хил масалаларни ўрганиб, таклиф киритадилар. Маълумки, комиссиялар бошқариш органлари адресига уларнинг зиммасига вазифа юкловчи қарорлар қабул қилмайдилар. Улар маълум тавсияларгина берадилар. Лекин бу тавсиялар йигирма кун ичида тегишли ташкилотлар томонидан кўриб чиқилади ва ана шу тавсияларга мувофиқ зарур чоралар кўрилади. Олий Совет Президиуми комиссияларнинг тавсияларини албатта бажарилиши зарур бўлган кучга айлантиради.

Масалан, саноат комиссияси ўтган йили Енгил ва Маҳаллий саноат министрликларида Ўзбекистон ССР Олий Советининг кенг истеъмол моллари ишлаб чиқаришни кўпайтириш ҳақидаги қарори қандай бажарилаётганлигини ўрганиб чиқиб, бу масалани Олий Совет Президиумида кўриб чиқиш учун тақдим этди. Қишлоқ хўжалиги, ёшлар ишлари бўйича, халқ маорифи, фан ва маданият ҳамда бошқа комиссияларнинг таклифига мувофиқ, Президиум муҳим масалаларни муҳокама қилди, бир қанча ҳолларда Олий Совет Президиумининг топшириғига мувофиқ кўриб чиқилган ана шу масалалар юзасидан ҳукумат қарорлари қабул қилинди.

«Олий Советларнинг доимий комиссиялари,— дейилади КПСС Программасида, — **министрликларнинг, идораларнинг... фаолиятини мунтазам контроль қилиб боришга, тегишли Олий Советлар томонидан қабул қилинган қарорларнинг амалга оширилишида актив ёрдам беришга даъват этилганлар».**

Республикамиз Олий Совети доимий комиссиялари партиямизнинг ана шу кўрсатмасини оғишмай бажармоқда. 1971 йилда комиссиялар турли масалалар бўйича 18 республика ташкилотининг ҳисоботини тинглади. Ўтган йили ноябрь-декабрь ойларида деярли ҳамма министрликлар йиллик план бажарилишининг дастлабки якунлари ҳақида комиссияларга ахборот бердилар. Комиссиялар тавсияларининг бажарилиши министрликлар ва идоралар фаолиятини яхшилашга ёрдам беради.

Сўнгги йилларда комиссияларнинг ишини ташкил этиш ҳам анча яхшиланди. Эндиликда комиссияларнинг мажлислари белгиланган план асосида ўтказилмоқда. Айрим комиссияларда иш шундай ташкил этилганки, муҳим масалаларни тайёрлашда деярли ҳамма депутатлар қатнашмоқдалар, улар ўз округларида зарур текшириш ишларини ўтказмоқдалар, Маҳаллий Советлар ва уларнинг ижроия комитетларида кўриб чиқиш учун жуда яхши таклифларни киритаётирлар.

Комиссияларнинг хилма-хил иши — бу амалдаги совет демократизмидир. Доимий комиссияларнинг вазифаларини республикамиз олдида турган умумхалқ вазифаларидан ажратиб бўлмайди. Беш йилликни, 1972 йил планини муваффақиятли бажариш учун курашда доимий комиссияларнинг роли катта бўлмоғи керак. Бунинг учун улардан ижодий иш олиб бориш, ҳамма масалаларни малакали ҳал этиш, сайловчилар билан алоқани янада мустаҳкамлаш талаб қилинади.

КЕНГ ҲУҚУҚ

Н. С. ПЕТРОВА,
Ўзбекистон ССР Олий Совети соғлиқни сақлаш доимий комиссиясининг раиси

Партия ва ҳукуматимиз Советларнинг, уларнинг доимий комиссияларининг ролини оширишга доимо эътибор бермоқдалар. Уртоқ Л. И. Брежнев КПСС XXIV съездида шу хусусда гапириб, жумладан бундай деган эди: «Доимий комиссиялар сонининг кўпайганлиги, улар фаолиятининг анча режалироқ уюштирилаётгани депутатларнинг кўпроқ ташаббус кўрсатишлари, ижроия органларининг ишига чуқурроқ кириб боришлари, қонун лойиҳаларини тайёрлашга фаол иштирок қилишлари учун имконият яратиб беряпти».

Давлат бюджети, планлаштириш ва халқ хўжалигини ривожлантириш планларининг тармоқлар бўйича бажарилиши масалалари билан доимий комиссиялар яқиндан шуғулланмоқдалар. Қонунчилик ва бюджет масалалари — давлат аҳамиятига эга бўлган масалалардир. Ана шундай муҳим масалаларнинг ҳал этилиши депутатлар доимий комиссиялари ихтиёрига берилган экан, бу комиссияларнинг роли ва ҳуқуқи нақадар ошганлигини яна бир бор яққол кўрсатиб турибди.

Соғлиқни сақлаш доимий комиссиясининг иш услуби ҳақида тўхталмоқчиман. Жойларда текшириш ишларини олиб бориш ва камчиликларни аниқлаш асосий иш услубимиздир. Депутатлар комиссияси реал имкониятларни ҳисобга олган ҳолда аниқланган камчиликларни бартараф этишда, тавсияларни бажаришда амалий ёрдам кўрсатадилар.

Ёрдам бериш ва камчиликларни тугатиш — текширишдан асосий мақсад ана шундай.

Масалаларнинг характерига қараб, доимий комиссиямиз ишига халқ контроли комитетлари, хотин-қизлар Советларини жалб этамиз. Кўриладиган масала аввало жойларнинг ўзида район ижроия комитетида ёки область ижроия комитетида кенг муҳокама қилинади. Бу эса қарорларнинг аниқ бажарилишини таъминлайди.

Доимий комиссияларнинг кўчма мажлисларини ўтказиш ҳам жойлардаги камчиликларни тугатишда катта аҳамиятга эга. Чунончи, депутатлар комиссияси Қашқадарё областида кўчма мажлис ўтказди. Депутатлар ва ижрочилар аниқланган камчиликларни жойларнинг ўзида қандай тугатиш юзасидан тавсиялар беришди. Бу эса яхши самара кўрсатди.

Сайловчилар, биз, депутатлардан нима ишлар қилаётганлигимизни, сессиялар орасидаги даврда қандай ишлар билан машғуллигимизни сўрашга ҳақлидирлар. Соғлиқни сақлаш комиссияси республика Олий Совети сессияларига тайёргарлик кўришда актив қатнашмоқда. Шунингдек, бюджет ва халқ хўжалигини планлаштириш масалалари билан шуғулланмоқда, Соғлиқни сақлаш ва Социал таъминот министрликлари ишларини контроль қилиб бораётир. Қонунлар тайёрлаш комиссияси билан биргаликда никоҳ ва оила ҳақидаги қонунни тайёрлашда ҳам актив иштирок этди.

Бироқ, биз халқ ишониб, қўлимизга бериб қўйган катта ҳуқуқ ва имкониятлардан тўла фойдалана олаётганимиз йўқ. Кўпроқ жойларда бўлиб, партия ва ҳукуматимизнинг қарорларини, қонунларни амалга оширишда янада активроқ ёрдам бермоғимиз зарур.

ПЛАНЛАШТИРИШДА ГАП КЎП

И. Г. АНИСИМКИН,
Ўзбекистон ССР Олий Совети саноат доимий комиссиясининг раиси

Доимий комиссиямиз республика саноати фаолиятини контроль қилиб бориш ҳуқуқидан фойдаланиб КПСС XXIV съезди қарорларини амалга оширишда меҳнаткашларга амалий ёрдам беришни ўзининг асосий бурчи ва вазифаси деб билади.

Комиссия 21 кишидан иборат бўлиб, шулардан 10 киши ишчилардир. Бу эса, иш планларимизни батафсил кўриб чиқиб, амалга оширишга, ишчилар синфи манфаатларини кўзда тутишга баракали таъсир кўрсатаётир.

Доимий комиссияларнинг ишини планлаштириш алоҳида аҳамиятга моликдир. Чунки ҳаёт талабларидан келиб чиқиб, пухта ўйлаб тузилган план муваффақият гарови ҳисобланади. Ана шуларни ҳисобга олиб, комиссия бир йиллик перспектив план тузиб чиқади ва шу асосда иш олиб боради.

Яқин кунларда перспектив планга мувофиқ, Озиқ-овқат саноати министрлигига қарашли корхоналарда КПСС XXIV съезди қарорлари асосида меҳнат унумдорлигини ошириш масалалари қандай ҳал қилинаётганлигини кўриб чиқамиз. Жойларда бу масалани чуқурроқ ўрганиш учун узоқ муддат иш олиб боришга тўғри келади. Албатта доимий комиссиянинг аъзолари халқ хўжалигининг катта бир тармоғида бундай муҳим масаланинг ҳал этилишини тўла ва батафсил текшириб чиқиш имкониятига эга эмаслар. Шунинг учун ҳам доимий комиссия ўз планларини амалга оширишда область, шаҳар ва район Советлари саноат доимий комиссияларининг ёрдамига таянади, бу ишга кенг активларни жалб этади. Шуни айтиш кифояки, доимий комиссия бирор масалани ўрганиш вақтида маҳаллий Советларнинг депутатларидан тортиб, оддий ишчиларгача жалб этади. Шу туфайли масала чуқур ўрганилиб, меҳнаткашларнинг талаб ва истаклари, таклифлари тўлароқ ҳисобга олинади.

Шу йилнинг иккинчи кварталида доимий комиссия республика химия саноатида меҳнат унумдорлигини оширишда щекинчилар усулининг жорий этилишини текширишни планлаштирган.

Доимий комиссия халқ хўжалигининг муҳим масалаларини ўрганиш билангина кифояланиб қолмайди. Комиссия ўз тавсияларининг қандай бажарилаётганлигини контроль қилиб боришни ўз фаолиятининг асосий томонларидан бири деб ҳисоблайди. Масалан, 1972 йил планига янги масалалар билан бир қаторда, 1971 йилдаги тавсияларнинг бажарилишини контроль қилишга оид масалалар киритилган. Илгари масалани тайёрлашда иштирок этган комиссия тавсияларининг бажарилиши ҳақида ахборот беради.

Доимий комиссия тажрибасида шундай усул қарор топди. Пландаги бирор масалани тайёрлаш учун тузилган бригада шу масала юзасидан ўз фикрларини маълум қилгач, бу билан иши тугамайди. Ана шу бригаданинг ўзи ўша масала юзасидан берилган тавсияларнинг бажарилишини кузатиб боради.

Тўртинчи кварталда Ўзбекистон ССРнинг 1973 йилги плани ва бюджет масаласини тайёрлаш ва ўрганиш планлаштирилган. Бу масалани муддатидан 4—5 ой олдин кўриб чиқиш уни тайёрлашга кўпроқ кишиларни жалб этиш ва кўпроқ тавсиялар тўплаш имконини беради.

Бундан ташқари, Олий Совет саноат доимий комиссияси, депутатлар район ва шаҳар ташкилотларининг йиғилишларида актив иштирок этадилар. Бу усул жойлардаги шароитни яхшироқ билиш учун қулайлик яратади. Шу билан бирга жойларда саноат комиссияларининг қандай ишлаётганлигидан хабардор бўлиб турамиз.

ҚУВОНЧЛИ НАТИЖАЛАР

Т. Г. ЗИНИН,
Ўзбекистон ССР Олий Совети табиатни муҳофаза қилиш доимий комиссияси раисининг ўринбосари

Ўзбекистон мамлакатимизнинг асосий пахта базаси бўлиб келди ва шундай бўлиб қолмоқда. Республика меҳнаткашлари ўз интернационал бурчини шараф билан адо этиб, она-Ватанга йилдан-йилга кўпроқ «оқ олтин» етказиб беряптилар. Пахтачиликни комплекс механизациялаш асосида ялпи ҳосилни кўпайтиришдаги муваффақиятларимиз ҳаммага равшан. Эндиликда деҳқончилик маданиятини ошириш, суғориладиган ерларнинг ҳар гектаридан олинадиган ҳосилни кўпайтириш асосий масала бўлиб қолмоқда. Республикамиз қишлоқ хўжалиги мутахассислари, шонли пахтакорларимиз, механизаторларимиз Коммунистик партия раҳбарлигида бу муҳим вазифаларни кўнгилдагидек бажариб партия XXIV съездининг қарорларини изчиллик билан амалга ошираётирлар.

Ўзбекистон ССР Олий Совети қишлоқ хўжалиги доимий комиссияси республика қишлоқ хўжалигини юксалтиришнинг туб масалаларини ўрганиб чиқмоқда. Маҳаллий партия ва совет ташкилотлари олдида турган вазифаларни ҳал қилишга оммани сафарбар этиш, маҳаллий Советларнинг ишига ҳар томонлама ёрдам бериш комиссиянинг асосий вазифаларидан бири бўлиб қолди.

Қишлоқ хўжалиги доимий комиссияси Олий Советнинг соғлиқни сақлаш, табиатни ва ер ости бойликларини муҳофаза қилиш комиссиялари билан биргаликда йирик бир масалани — заҳарли моддаларни қўлланишни тартибга солиш масаласини тайёрлади. Бу масала республика раҳбарларининг иштирокида ҳар томонлама муҳокама қилинди ва натижада бу ҳусусда катта ишлар амалга оширилди.

Аввало шуни айтиш керакки, заҳарли моддалар ерга сепиладиган бўлди. Бунинг натижасида аҳолининг заҳарланиш ҳоллари учрамайдиган бўлиб қолди. Заҳарли моддаларни ишлатиш ҳажми ҳам камайди. Шу туфайли республикамизга бундай моддаларни келтириш икки баравар камайтирилди. Эндиликда пахта далаларида инсон ҳаёти учун хавфли бўлмаган моддалар қўлланиляпти. Ҳозирги вақтда заҳарли моддаларни сақлашда қатъий тартиб ўрнатилган.

Биз колхозчиларнинг шахсий хўжаликлари масаласига ҳам эътибор бердик. Маълумки, колхозчилар умумий даромадининг 40 процентга яқинини ёрдамчи хўжаликдан олинган даромад ташкил этади. Шу сабабли айрим хўжаликларда шахсий фойдаланиш учун ажратилган томорқалардан нақадар самарали фойдаланилаётганлиги халқимиз моддий фаровонлигини оширишда жуда катта аҳамиятга эга бўлган масаладир. Биз шу соҳада юз бериб келаётган бир қанча камчиликларни очиб ташладик.

Табиат бойликларини сақлаб қолиш ва кўпайтириш, уларни келгуси авлодларга етказиш бизнинг шарафли бурчимиздир. Лекин ҳозирги вақтда республикамиз территориясидаги заповедниклар тобора қашшоқлашиб бормоқда. Давлат муҳофазасига олинган ўрмонлар ва ҳайвонларни яхши қўриқлай олмаётирмиз. Чунки, ҳозирга қадар заповедникларнинг чинакам хўжайини йўқ. Бу масалани чуқур ўрганиб, тартиб ўрнатиш пайти келди.

Қишлоқ хўжалиги доимий комиссияси республика қишлоқ хўжалигини ривожлантириш билан боғлиқ бўлган энг муҳим масалаларни ўрганиб, КПСС XXIV съезди қарорларининг тўла амалга оширилишига бундан буён ҳам ёрдам бераверади.

АКТУАЛ МАСАЛАЛАР

М. З. ҲАМИДХОНОВ,
Ўзбекистон ССР Олий Совети халқ маорифи доимий комиссиясининг раиси

Ёш авлодни коммунизм ишига садоқатли қилиб тарбиялаш уларнинг ҳар томонлама камол топган коммунизм қурувчилари қилиб етиштириш партия ва ҳукуматимизнинг доимо диққат марказида турибди. КПСС XXIV съезди халқ маорифи ходимлари олдида турган улкан вазифаларни белгилаб берди. Ўқув-тарбия ишларини яхшилаш, ёшларни совет ватанпарварлиги, пролетар интернационализми руҳида тарбиялаш ўқув юртларимизнинг асосий вазифаси бўлиб қолди ва шундай бўлиб қолмоқда.

Халқ маорифи соҳаси жуда кўп қирралидир. Болаларни ўқитиш, тарбиялаш, уларни соғломлаштириш, ўқитувчилар малакасини ошириш, мактабларнинг моддий-техника таъминотини яхшилаш каби масалалар билан боғлиқ жуда кўп проблемалар борки, уларни ҳал этишда барча ташкилотлар, бутун халқ иштирок этаётир.

Ўзбекистон ССР Олий Советининг халқ маорифи комиссияси ана шу масалалар орасидан барча областлар учун, бутун халқ маорифимиз учун аҳамиятли бўлган проблемаларни ўрганмоқда ва ҳал этмоқда.

Партия ва ҳукумат қарорларининг жойларда амалга оширилишини контроль қилиб бориш ҳам депутатлар комиссиясининг муҳим ишларидан биридир. Шуни эътиборга олиб, халқ маорифи комиссияси Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ва республика Министрлар Советининг «Умумий ўрта таълимга ўтиш тўғрисида»ги қарорининг қандай бажарилаётганлигини текшириб чиқди ва муҳокама қилди. Шунингдек, комиссия республика мактабларининг янги ўқув плани асосида ишлашга ўтишини таъминлаш юзасидан ҳам анчагина ишлар қилди.

Депутатлар комиссияси халқ маорифи билан боғлиқ бўлган муҳим масалаларни ҳал этишда жамоат ташкилотларининг ёрдамига таянмоқда.

Йирик корхоналарнинг мактабларга оталиқ қилишларини яхшилаш, ўқув процессини, тарбиявий ишларни яхшилашда фан кабинетлари ташкил этиш, лабораториялар очиш ва оталиқ ташкилотларининг мактабга ёрдами каби муҳим масалалар комиссия аъзоларининг диққат марказида турибди. Биз депутатлар партия XXIV съездининг халқ маорифи ишини ривожлантириш тўғрисидаги кўрсатмаларининг республикамизда сўзсиз амалга оширилишини таъминлашга ўз ҳиссамизни қўшамиз.

ТУРИЗМ РАВНАҚИ

И. М. МУМИНОВ,
Ўзбекистон ССР Олий Совети ташқи ишлар доимий комиссиясининг раиси

Комиссиянинг 19 аъзоси — ишчилар синфи, колхозчи деҳқонлар, илмий ва ижодий зиёлилар вакилларидир. КПСС XXIV съезди ва Ўзбекистон Компартияси XVIII съезди қарорларида белгилаб берилган вазифаларни амалга оширишда улар катта иш олиб бормоқдалар.

Чет мамлакатлар меҳнаткашлари билан дўстлик алоқаларини, ҳамжиҳатликни мустаҳкамлашда туризмнинг аҳамияти каттадир. Шунинг учун ҳам комиссия аъзолари аввало Самарқанд, Бухоро ва Хива шаҳарларидаги тарихий объектларни сайёҳларга кўрсатишга тайёрлаш масаласига катта эътибор беришяпти. Бу ишда комиссия партия ва ҳукуматимизнинг тарихий обидаларни қайта тиклаш ва сақлаш ҳақидаги кўрсатмаларига таянмоқда. Халқимизнинг қадимий моддий-маданий ёдгорликларини чет эллик сайёҳларга кўрсатиш билан бирга, Совет ҳокимияти йилларида СССР халқларининг қардошлик оиласида меҳнат аҳли эришган улкан ютуқларни намойиш қилиш катта аҳамиятга эга. Чунки бу СССРда ленинча миллий сиёсат тантанасининг ёрқин мисолидир.

Комиссия аъзолари тарихий ёдгорликларни, шунингдек, марказий объектларни сайёҳларга кўрсатиш масалаларини комплекс ҳал қилмоқдалар. Чунончи, комиссия тавсияларига мувофиқ ҳозир Бухоро шаҳрида сайёҳлар меҳмонхонаси қурилиши тугалланяпти. Хива ва Урганч шаҳарларида меҳмонхона қурилиши кўзда тутилмоқда.

Ташқи ишлар доимий комиссияси республика Олий ва ўрта махсус таълим министрлиги билан ҳамкорликда олий ўқув юртларида таълим олаётган чет эллик студентларнинг турмуш шароити, уларнинг пухта билим олишлари тўғрисида ғамхўрлик қилмоқда. Республикамиз олий ўқув юртларини тугаллаган ҳорижий студентлар малакали мутахассислар бўлиб етишаётганлиги, ўз мамлакатларига боргач, таълим олган билим даргоҳларига миннатдорчилик хатлари юбораётганликлари қувончли бир ҳолдир.

Комиссия аъзолари республикамизда бўлиб ўтаётган халқаро конгрессларда, илмий симпозиумларда актив иштирок этаётирлар.

Доимий комиссия аъзоларининг активлигини ошириш мақсадида уларга топшириқ бериб борилади. Бу топшириқлар комиссия мажлисида тасдиқланади. Шунингдек, улар бу топшириқларнинг қандай бажарилаётганлиги ҳақида комиссия йиғилишларида ҳисобот бериб турадилар.

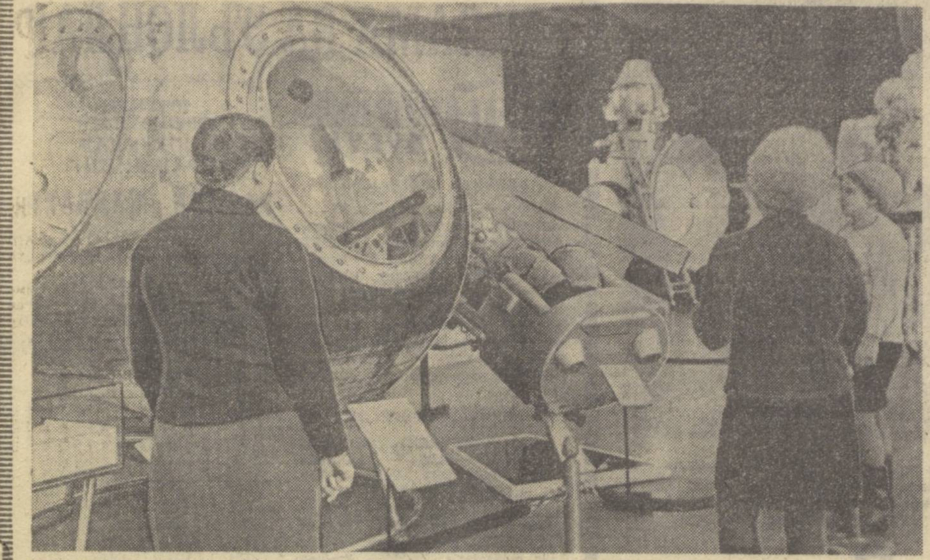

Калугадаги К. Э. Циолковский номли космонавтика тарихи Давлат музейи мамлакатимизнинг кўплаб шаҳар ва қишлоқларидан келган меҳмонлар билан ҳамиша гавжум бўлади. 1967 йилнинг 3 октябридан буён музейга 1 миллион 225 минг киши ташриф буюрди. Музей янгидан-янги экспонатлар билан бойиб бормоқда. Суратда: 1963 йилнинг 14-19 июнида СССРнинг учувчи-космонавти В. Ф. Биковский бошқарган «Восток-5» йўлдош кемаси.

П. Маслов фотоси, (ТАСС фотохроникаси).

БУГУН — КОСМОНАВТИКА КУНИ

ЕР ЎҒЛОНИ

Бизнинг командировкамиз Заполярьеда, авиация полкларидан бирида ниҳоясига етай деб қолганда офицер Анатолий Комаров беҳосдан сўраб қолди:

— Сизлар Николай Вильямский билан учрашдингизми? Йўқми? Чакки қилибсизлар. У космонавт Юрий Гагариннинг авиация бўлинмасидаги биринчи инструктор ҳисобланади.

Николай Вильямский — Улуғ Ватан урушининг қатнашчиси. Мана, ўн етти йилдирки, у қиши аёвсиз Заполярьеда хизмат қилаётир. Николай Вильямский биринчи класс ҳарбий учувчи: ўзи учиш билан бирга ёшларни ҳам парвозга ўргатади. Тинчлик йилларида янги авиация техникасини муваффақиятли эгаллаганлиги учун подполковник Қизил Байроқ ва Қизил Юлдуз орденлари билан мукофотланган. Элликка бориб қолган бўлса ҳам тетик, тиниб-тинчимас ва бирор кунини ҳам парвозсиз ҳис қилолмайди...

Мана, биз Николай Вильямскийнинг — ўз касбининг ошиғи бўлган кишининг шинамгина квартирасида ўтирибмиз. Меҳмондўст мезбон очиқ чеҳра билан аччиқ чой қуйиб, меҳмон қилар экан, Москва ҳақида сўрарди. Очиғини айтсам, биз унинг Гагарин билан бўлган учрашувлари ҳақида билишни тоқатсизлик билан кутардик.

Маълумки, она-ернинг биринчи космонавти ҳақида кўплаб китоблар, очерклар, хотиралар ёзилган. Ҳар қалай, Николай Вильямскийнинг ҳикояси бу ажойиб инсон ҳақида бизнинг тасаввурларимизни тўлдирди, унинг шон-шуҳратга бой таржимаи ҳолининг яна бир саҳифасини очди.

Улар шу ерда, Заполярьеда, Оренбург учувчилар билим юрти битирувчиси лейтенант Юрий Гагарин бошқа ёш учувчилар билан биргаликда авиация қирувчилар полкига келганда учрашган эдилар.

— Ўрта бўй, қадди-қомати келишган офицер, — подполковник Вильямский эслайди, — тез орада қуролдошларининг илтифотига сазовор бўлиб, ўзининг меҳнатсеварлиги, мулойимлиги, хушфеъллиги ва меҳрибон характери билан уларни ўзига мафтун этди.

Учувчиликда ҳам Юрий Гагарин ўткир қобилият эгаси эди. Тунда, шу ернинг мураккаб шароитида, паст ва юқори баландликларда биз бир неча бор биргаликда учганмиз, ҳаво «душмани»ни қўлга тушириш учун биргаликда борганмиз. Гагарин ҳаво жангининг энг қийин элементларини ниҳоятда тез пайқар ва ўзлаштириб оларди, шижоат билан ҳаракат қиларди.

Дам олиш чоғида Юрий бутунлай ўзгарарди: қувноқ, хушчақчақ бўлиб кетар, у ўзининг умидворлиги билан барчани руҳлантирарди. Биз кўпинча у билан овга, балиқ тутишга борардик, бундай пайтда бизнинг олдимизда унинг рус қалби кенг очилар, кишиларга муҳаббати намоён бўларди.

Эллик тўққизинчи йилда Гагарин Подмосковьега, космонавтлар отрядига кетди. Олтмиш биринчи йилнинг 12 апрелида бир севинчимизга юз севинч қўшилди: коинотнинг биринчи забткори — бизнинг полкимизнинг шунқори бўлиб чиқди!..

— Одамнинг бошига кулфат тушганда кимлиги билинади дейишади, — оҳиста гапирарди Николай Вильямский Гагариннинг таниш портретига муҳаббат билан боқиб. — Эҳтимол шундайдир, бахслашиб ўтирмайман. Лекин, инсон шон-шавкат туфайли улуғдир. Ҳа, ҳа, шон-шавкат туфайли... Космоснинг биринчи забткорининг тенгсиз шон-шавкати Юрийни эсанкиратиб қўймади. У кўп йиллар олдин бизда, Заполярьеда хизмат қилганда қандай оддий, камсуқум, боадаб ва самимий инсон бўлса, шундайлигича қолди. Гагарин ўз полкдошлари билан хат ёзишиб турарди, уларнинг илтимосларини бажарарди, меҳмондорчиликка таклиф қиларди.

Бугунгидек эслайман, олтмиш иккинчи йилнинг ноябрида мен Москвада бўлган эдим. Юрийга телефон қилдим, у менинг қўнғироғимдан жуда ҳурсанд бўлиб кетди, банд бўлишига қарамай уйига таклиф қилди. Биз полкни, жанговар дўстларни, Юрийнинг биринчи парвозини эслаб тонг-саҳаргача гаплашиб ўтирдик. Олтмиш бешинчи йилнинг октябрида Юрий Гагарин қуролдошлари билан учрашиш мақсадида Заполярьега келди. Менда унинг нутқи ёзиб олинган плёнка сақланиб қолган. Эшитишни хоҳлайсизми?

Биргаликда тинглай бошладик... Гагарин ўзининг жанговар ёшлиги бошланган қадрдон полкида, самода биргаликда учган, унга катта ишонч билдириб, партия кандидатлигига қабул қилиб, кейинчалик космос йўлига кузатиб қолган дўстлари даврасида яна бир бор бўлиш унинг учун нақадар мароқли эканлиги ҳақида юракдан, ҳаяжон билан гапирарди.

Космоснинг биринчи забткорининг таниш, қадрдон овози Ер курраси, бепоён коинот бўйлаб яна таралaрди.

Подполковник Николай ЧЕРНОГОРОВ.
(АПН).

РАКЕТА-КОСМИК ТЕХНИКА ТАРИХИДАН

● 1881 йил, март ойи. Тарихда биринчи марта порохли ракета аппаратини Н. И. Кибальчич яратди. Бу лойиҳа чор архивидан олиниб, 1918 йилда эълон қилинди.

● 1883 йил. К. Э. Циолковский жаҳонда биринчи бўлиб, планеталараро бўшлиққа ракета орқали учиш мумкинлиги ҳақидаги ўз ғоясини илгари сурди.

● 1895 йил. К. Э. Циолковский жаҳонда биринчи марта Ернинг сунъий йўлдошини яратиш мумкинлигини айтди.

● 1903 йил. Циолковский «Реактив асбоблар билан дунё бўшлиғини тадқиқ этиш» номли асарида (1898 йилда ёзилган) ракетанинг учиш назариясини яратди ва космик тезлик билан учиш натижасида катта ютуқларга эришиш мумкинлигини илмий асослаб берди.

● 1921 йил. Москва. Инженерлардан В. А. Артемьев ва Н. И. Тихомировлар тутунсиз порох билан ракета яратиш учун лаборатория ташкил этдилар.

● 1924 йил, июнь ойи. Москвада планеталараро ахборот жамияти тузилди.

● 1927 йил, апрель-июнь ойлари. Москвада планеталараро асбоблар ва аппаратлар моделларининг биринчи жаҳон кўргазмаси бўлиб ўтди.

● 1928 йил. Ленинград. Порохли ва суюқлик ракеталар двигателларини яратиш ишларини олиб борувчи газодинамик лаборатория ташкил этилди.

● 1929 йил, февраль ойи. Новосибирск. Ю. В. Кондратюк ракета учиш формуласини илгари сурди.

● 1930 йил. Ф. А. Цандер ўзининг биринчи реактив двигатели ОР-1ни яратди.

Газодинамик лабораторияда суюқлик ёқилғи билан ишловчи биринчи совет ракета двигатели ОРМ-1 кашф этилди.

● 1931 йил, август ойи. Осоавиахим Марказий Совети қошида реактив ҳаракат ва ракета учишини (ЦГИРД) ўрганиш бўйича марказий группа ташкил топди. 1932 йилдан бошлаб унга С. П. Королев раҳбарлик қила бошлади.

● 1933 йил, 17 август. Подмосковьедаги полигонда М. А. Тихонравов конструкцияси бўйича қаттиқ бензин ва суюқ кислород билан ишловчи «ГИРД-09» ракетаси учирилди.

● 1933 йил, ноябрь ойи. Ракета илмий-тадқиқот институти (РНИИ) ташкил этилди. Бунда Совет Иттифоқи Маршали М. Н. Тухачевский ва инженер С. П. Королевнинг хизмати катта.

● 1939 йилнинг ёзи. Ракета илмий-тадқиқот институти коллективи кўп зарядли БМ-13 ракета қурилмасини яратди. Кейинчалик бу «Катюша» номи билан машҳур бўлиб кетди.

● 1949 йил, май ойи. 110 километр баландликка 85 килограмм юк билан биринчи геофизика ракетаси учирилди.

● 1957 йил, 4 октябрь. Жаҳонда биринчи марта орбитага Ернинг биринчи сунъий йўлдоши чиқарилди. Космосга юриш бошланди.

◆ Ернинг биринчи сунъий йўлдоши учирилганига 15 йил бўлди.

◆ Бундан 11 йил муқаддам совет граждани Юрий Гагарин инсоният тарихида биринчи бўлиб космосга парвоз қилди.

◆ Совет кемаларининг ҳар бир парвози орбиталараро биринчи илмий станциянинг яратилишига муносиб ҳисса бўлиб қўшилди. Масалан, 1967—1968 йилларда «Космос-186», «Космос-188», «Космос-212» ва «Космос-213» автомат йўлдошлари ҳамда 1969—1970 йилларда «Союз» кемалари учирилди.

◆ 1969 йилнинг октябрида бир вақтда «Союз-6», «Союз-7» ва «Союз-8» кемалари учирилди.

◆ 1970 йилнинг июнь ойи «Союз-9» кемасида космонавтлардан А. Николаев ва В. Севастьяновлар 18 сутка вазнсизлик ҳолатида узоқ муддатли парвоз қилдилар.

◆ Бошоқлар билан атрофи ўраб олинган ўроқ ва болға 1959 йилда Ой қабул қилиб олган энг биринчи вимпел бўлди.

◆ Ҳозир «Венера-8» космосда учиб бормоқда. Июль ойида у Венера атрофига бориб етади.

КАДРЛАР — ТАЯНЧИМИЗ

ПАРТИЯ ТУРМУШИ

В. СИВЕЦ,
Тошкентдаги Чкалов номли самолётсозлик заводининг директори

КПСС XXIV съезди қарорларида ишлаб чиқилган коммунизм қуришнинг буюк программасини амалга оширишда малакали кадрлар, мутахассис ва ишчилар катта роль ўйнайди. Шунинг учун ҳам съезд Коммунистик партияни ҳозирги ривожланган социалистик жамият шароитида кадрлар билан ишлашда ленинча принципларни ижодий равишда қўлланишга йўллантирди. Кадрларни танлаш, жой-жойига қўйиш, ўқитиш ва тарбиялаш партиявий ишнинг энг муҳим жиҳати эканлигини кўрсатиб ўтди.

«Турмуш кадрларга нисбатан талабни муттасил оширмоқда, — деган эди ўртоқ Л. И. Брежнев КПСС XXIV съездига Марказий Комитетнинг ҳисобот докладида.— Бизга юксак сиёсий онглилик билан яхши профессионал тайёргарликни мужассамлаштирган, экономика ва маданиятни ривожлантириш масалаларини омилкорлик билан ҳал этишга қобилиятли, бошқаришнинг замонавий методларини эгаллаган кишилар керак». Ўртоқ Л. И. Брежневнинг КПСС Марказий Комитетининг 1971 йил ноябрь Пленумида сўзлаган нутқида ҳам раҳбар кадрларнинг топширилган иш учун масъулиятини ошириш масаласига катта эътибор берилди.

Заводимиз партия ташкилоти корхона коллективининг барча муваффақиятлари, энг аввало, раҳбар-кадрларни жой-жойига тўғри танлаб қўйиш, ҳар бир ходимнинг виждонан қиладиган меҳнатига боғлиқ эканлигини аниқ тасаввур этади. Шунинг учун кадрлар билан ишлашда партиямизнинг қарор ва кўрсатмаларига таянган ҳолда иш олиб борилмоқда. Корхона партия ташкилоти айниқса кадрларнинг сиёсий тарбиясига жиддий аҳамият бераётир. Уларга ўз мутахассисликлари бўйича янги билимларни эгаллаш, умумий таълим тайёргарлигини ошириш, одамлар билан ишлаш санъатини эгаллашда ёрдам бермоқда ва қаттиқ талабчанлик кўрсатмоқда.

Мана шу олиб борилган ишлар туфайли кейинги йилларда завод раҳбар ва инженер-техник ходимларининг сифат состави ҳар томонлама яхшиланди. Ҳозир бундай кишиларнинг 86 проценти олий ва ўрта махсус маълумотли кишилар бўлиб қолди. Уларнинг кўпчилиги кечки марксизм ленинизм университетида ўқимоқдалар ва сиёсий маориф тармоғи машғулотларида қатнашмоқдалар.

Завод партия ташкилотининг раҳбар кадрлар билан ишлашдаги фаолияти самарасини етакчи кадрларимизнинг ишда сиёсий жиҳатдан онглилик кўрсатаётганликлари, корхона манфаатини ўз манфаатларидан устун қўяётганликларидан ҳам билса бўлади. Цех ва участкаларнинг кўпгина бошлиқлари, мастерлар ўз ташаббуслари билан қолоқ участкаларга ўтиб ишлаш истагини билдирмоқдалар. Бунинг диққатга сазовор томони шуки, улар бу ишни партия аъзосининг вазифаси деб тушунаётирлар.

Инженер Б. Викторов худди ана шундай қилди. У илгари ҳар томонлама яхши ишлаётган 3-цехнинг бошлиғи эди. Иши яхши, обрўли раҳбарлардан бири ҳисобланарди. Ўз ишининг устаси бўлган коммунист ташаббус кўрсатиб, оқсаётган 22-цехга бошлиқ бўлиб ўтди. У янги жойда ҳам ишни олиб боришда партия ташкилоти ва жамоатчиликка таянди. Цехда тарбиявий ишлар яхшиланиши билан интизом ҳам мустаҳкамлана борди. Коллектив планларни бажара бошлади

Яна бир мисол. Пешқадам 13-цех бошлиғи А. Купаев ўз истаги билан қолоқ участка ҳисобланган 7-цехга ўтди. Ташкилотчи коммунист бу ерда ҳам ишни пухта ташкил этиш учун бутун билими ва маҳоратини ишга солди. Кўп ўтмай, цех бир меъёрда ишлай бошлади. Коллектив кундалик топшириқларни ортиғи билан адо этадиган бўлиб қолди. Купаев бу билан ҳам чекланмади. 7-цех қаддини ростлаб олгандан кейин, у яна ташаббус кўрсатиб, заводни орқага тортаётган 15-цехга бошлиқ бўлиб ўтди. Ҳозир бу цехда ҳам иш юришиб кетди.

Кўпгина раҳбарларнинг ишга ана шундай юксак онглилик билан муносабатда бўлаётганлиги партия комитетига уларнинг энг қобилиятлиларини танлаб, масъулиятли лавозимларга кўтариш учун тайёрлашга имкон бермоқда.

Корхона партия ташкилотининг диққат марказида турадиган ишлардан бири маҳаллий аҳоли вакилларидан ишлаб чиқариш етакчиларини тарбиялашдир. Заводимизда маҳаллий аҳолидан чиққан малакали мутахассислар, обрўли раҳбарлар жуда кўп. Цех ва бўлим бошлиқларидан Э. Каримов, Ҳ. Ғуломов, М. Абдураҳмонов ўртоқлар ана шулар жумласидандир. Корхонамизда бундай кадрлардан раҳбарлик лавозимларига кўтариш учун резерв ташкил этилган. Улар билан мунтазам иш олиб борилади.

Завод республикамиздаги бошқа корхоналар учун ҳам раҳбар кадрлар тайёрлаб берадиган даргоҳга айланиб бормоқда. Фақат кейинги ўн йил ичида корхонамизда тарбияланган бир неча киши бошқа ташкилотларга бошлиқ қилиб кўтарилди. Улар орасида Ўзбекистон ССР Алоқа министри Т. Тўхтаев, Тошкентдаги кабель заводининг директори Х. Алимов, «Узбексельмаш» заводининг директори Н. Мирзараҳимов ва бошқалар бор. Бу кишилар корхонамизда тарбия мактабини ўтаган бўлиб, энди катта-катта корхоналарни муваффақиятли бошқармоқдалар.

Партком ишлаб чиқаришда меҳнат қилаётган ва илмий ишга қобилияти бўлган инженер-техник ходимлардан юқори малакали илмий кадрлар тайёрлашга ҳам жиддий эътибор бераётир. 1965 йили заводда кандидатлик имтиҳонлари топшириш ва диссертация темалари бўйича консультациялар ўтказиш мақсадида илмий консультация пункти ташкил этилган эди. Пункт тингловчилари орасида цех, бўлим бошлиқлари ва уларнинг ўринбосарлари, конструкторлик, технологик бюроларнинг пешқадам ходимлари ва бош мутахассислардан ўнлаб кишилар бор. Улар заводда 5 йил ва ундан кўпроқ йиллик стажга, катта ишлаб чиқариш тажрибасига эга бўлган кишилардир. Тингловчиларнинг кўпчилиги ихтиролар ва қимматли рационализаторлик таклифи авторларидир.

Пунктдаги ўқув-методика ишлари малакали ва тажрибали ўқитувчилар томонидан олиб борилмоқда. Унга олий техника ўқув юртларига қабул қилинган аспирантлар тайёрлаш программаси асос қилиб олинган. Пункт ишларида Тошкент политехника институтининг профессор-ўқитувчилар состави актив иштирок этмоқда. Пункт ишга тушгандан буён 65 киши философия ва 55 киши чет тиллардан кандидатлик минимумини муваффақиятли топширди. Сўнгги йилларда завод ходимларидан 11 киши турли темаларда кандидатлик диссертацияси ёқлади. Заводимизда ишлаб турган 9 та фан кандидати фан ютуқларини ишлаб чиқаришга жорий этишда самарали меҳнат қилмоқда.

Тажриба шуни кўрсатдики, талабчанлик, мунтазам ва принципиал назорат раҳбарларда масъулият ҳиссини тарбиялайди, ишда камчилик ва хатоларни тезроқ англашга ёрдам беради, бепарволик ва манманликка қарши кураш воситаси бўлиб хизмат қилади.

Шунинг учун корхона партия ташкилоти КПСС XXIV съездининг раҳбарлик мансаби ҳеч кимга умрбод берилмайди, деган талабига амал қилиб ишламоқда. Агар бирор раҳбар ишга масъулиятсизлик билан қараса, янги шароитда ишлаш фазилатларига эга бўлмаса, партия комитети унинг ишига принципиал партиявий баҳо беради ва у кишидан бошқа кўпроқ фойда берадиган жойларда фойдаланади.

Завод ишчиларининг резерви умумий таълим мактаблари, ҳунар-техника билим юртларини битирган йигит-қизлар, ҳарбий хизматдан қайтган ёшлардир. Партком кадрлар бўлими касб-ҳунар ўргатиш кабинети ишини борган сари такомиллаштирмоқда. Завод Тошкент шаҳридаги 20 та умумий таълим мактаблари билан доимий алоқа боғлаган. Ҳар бир мактабга биттадан раҳбар ходим бириктилган. У юқори синф ўқувчилари билан мунтазам учрашиб, улар билан заводнинг меҳнат анъаналари, иш шароити, ҳаёти, иш ҳақи тўғрисида суҳбатлар ўтказади. Тошкентдаги олий ўқув юртлари абитуриентлари, Туркистон ва бошқа ҳарбий округлардаги қисмларнинг жангчилари билан ҳам ана шундай ишлар олиб борилмоқда.

Ишчиларнинг қўнимсизлигига қарши курашда социологик тадқиқотнинг аҳамияти катта. Заводда бундай тадқиқот бюроси ишлай бошлаганига учинчи йил кетяпти. Бюро маълумотларидан партия, касаба союз ва комсомол ташкилотлари, раҳбарлар маъмурият ҳам ўз фаолиятида фойдаланмоқдалар.

Завод партия ташкилоти кадрлар билан ишлашда анчагина тажриба тўплаган. Лекин бу кадрлар билан ишлашда камчиликлар йўқ деган гап эмас. Корхонамизда меҳнат ва ишлаб чиқариш интизомининг бузилиши, қўнимсизлик ва бошқа камчиликлар учраб турибди. Партком ва маъмурият бу нуқсонларни тугатиш учун КПСС XXIV съезди ва Ўзбекистон Коммунистик партияси Марказий Комитетининг VI Пленуми қарорлари асосида кадрлар билан ишлашнинг янги-янги таъсирчан ва самарали форма ва методларидан фойдаланаверади. Биз ишонч билан айта оламизки, коллективимиз партия ташкилотининг раҳбарлигида малакали кадрларга таяниб, сиёсий ва меҳнат активлигини янада юқори кўтаради. Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи ташкил этилган куннинг 50 йиллигини янги-янги меҳнат ютуқлари билан нишонлайди.

Манзура Кўбаева Пайариқ районидаги Охунбобоев номли колхознинг илғор сут соғувчисидир. У ўз қарамоғидаги 26 бош сигирнинг ҳар биридан 2600 литрдан сут соғиб олишга аҳд қилган. Юқоридаги суратда М. Кўбаева. Самарқанд область Советининг депутати Анбар Абдуллаева (пастдаги сурат) Иштихон районидаги Ильич номли колхознинг сут-товар фермасида кўп йиллардан буён бошқаларга ибрат бўлиб келмоқда. У беш йиллик мажбуриятини тўрт йилда бажариш учун курашмоқда.

К. Турсунов ва Ж. Эргашев фотолари.

СПОРТ

ФУТБОЛ -ХОККЕЙ

УЧИНЧИ ҒАЛАБА

Прага шаҳрида совет хоккейчилари маҳоратини ўзига хос бир тарзда табрикловчи ҳайқириқлар янграб турибди. Ишқибозлар навбатдаги учрашувда СССР — Швейцария ўйинини ҳам мириқиб томоша қилдилар. Хоккейчиларимиз Швейцария командасини 10:2 ҳисобида мағлубиятга учратдилар.

Бу ўйиндан олдин Чехословакия — ГФР командалари куч синашдилар. Учрашув майдон эгалари — чехословакиялик хоккейчилар фойдасига 8:1 ҳисобида тугади.

Жаҳон хоккей чемпионати бошланган кундан бошлаб совет спортчилари билан чехословакиялик хоккейчилар пешқадамлик қилиб келмоқдалар. Ҳар икки команда ҳам уч ўйинда кетма-кет ғалаба қозонди. Бу командалар мағлубиятсиз ўйнаб, ҳозирнинг ўзидаёқ 6 тадан очко тўплашди. Фақат шайбалар нисбати бўйича СССР командаси (31:4) Чехословакия хоккейчиларидан (31:3) фарқ қилиб турибди.

Бугун ана шу кучли командалар майдонга тушишади. Ўтган йилги чемпионат олтин медалини олган совет спортчилари билан кумуш совриндор чехословакиялик хоккейчилар ўртасида ҳал қилувчи ўйинлардан бири бўлади.

КИЧИК ҲИСОБДА

Мамлакат чемпионати олий лига командаларининг ўтган куни биргина учрашуви бўлди. Тбилиси ва Москва динамочилари беллашдилар. Ўйин Грузия командаси фойдасига 1:0 ҳисобида тугади. Москва динамочилари Европа кубоги эгалари кубоги учун такрорий учрашувга ҳозирлик кўрмоқда. 20 апрель куни Львов шаҳрида Берлин динамочилари билан москвалик динамочилар ярим финал такрорий ўйинини ўтказадилар.

КАПИТАН ТЎПИ

Мавсумнинг дастлабки ўйинида муҳлисларини қувонтиролмаган «Пахтакор» бу сафар Свердловск шаҳрининг «Уралмаш» командаси билан юзма-юз келди. Тошкент стадионида учрашувнинг биринчи қисмида ҳаяжонли воқеалар ортиқча юз бермади. Ўйин бир маромда давом этди. Командалар чамаси бир-бирларини таъқиб қилдилар. «Пахтакор» ўйинчилари ҳисобни очиши мумкин бўлган вазиятни вужудга келтиришдию, лекин ундан фойдаланилмади.

Учрашувнинг иккинчи қисми бошланган дастлабки дақиқаларданоқ «Пахтакор» ўйинчилари ҳужумга зўр бердилар. Эркин Абдураимов 47-минутда тепган тўпга Тўлаган Исоқов ҳамкорлик қилди. Исоқов маҳорат кўрсатиб, тўпни «Уралмаш» дарвозасига киритишга муваффақ бўлди. Шундай қилиб мавсумда «Пахтакор» киритган биринчи тўпнинг муаллиди команда капитани Тўлаган Исоқов бўлди.

Ўйин қизғинлашиб борди. Шундай дақиқалардан бирида тошкентликлар жарима майдони ёнида меҳмонлар пайдо бўлишди. Улар жарима тўпи тепишди. Бироқ дарвозабон Говоров ўз командасининг қалъасини мустаҳкам қўриқлаётганди. Меҳмонларнинг бу ҳужуми натижа бермади. Уралмашчилар ҳисобни тенглаштириш мақсадида ўйинчилар алмаштиришади. Майдон эгалари эса ҳужумни тобора кучайтириб, мудофаани мустаҳкамлашга зўр берадилар.

«Пахтакор» навбатдаги ҳужумни поёнига етказаётганида, дарвозага яқин жойда Абдураимовни меҳмонлар йиқитишди. Ўйиннинг 68-минутида Эркин жарима тўпини шиддат билан тепди. 11 метрдан тепилган тўп билан ҳисоб ўзгарди — 2:0.

Меҳмонлар имкониятларини ишга сола бошлайдилар. Ҳужумга эътиборни кучайтирадилар. Бироқ «Пахтакор»нинг ҳимояси мустаҳкамлиги сезилиб боради. Дарвозабон Говоров командасининг жонкуяри эканлигини тез-тез намойиш қилиб турди. Ўйин тугашига 4 минут қолганда, Штерн қўполлик қилди. Судья А. Васильев 11 метрлик жарима тўпи белгилайди. Аммо дарвозабонимиз яна эпчиллик кўрсатди.

Ўтган куни Тошкентда пахтакорчилар анча яйраб ўйнашди. Командамиз икки ўйиндан уч очко олди. Яна улар ёнига кўп очколар қўшилади деган умиддамиз. Энди командамиз сафар ўйинларини ўтказиш учун жўнаб кетади. 17 апрелда «Пахтакор» Нальчик шаҳрининг «Автомобилист»и майдонида ўйнайди. Сафарда уч ўйин ўтказиб, 2 майда командамиз Тошкентга қайтиб келади ва ўз майдонида Фрунзе шаҳрининг «Олға» командасини қабул қилади.

Ж. ХОЛҚОСИМОВ.

«СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ» МАТЕРИАЛЛАРИ ИЗИДАН

«ВАЪДА БИЛАН ИШ БИТМАЙДИ»

Газетамизнинг шу йил 18 март сонида юқоридаги сарлавҳа остида босилган танқидий мақолада Қувасойдаги шиша идишлари заводи қурилиши жуда секин бораётгани ва бунинг сабаблари очиб ташланган эди. Ўзбекистон ССР Қурилиш материаллари саноати министрлигидан олинган жавобда айтилишича, завод қурилиши ҳақиқатан 1967 йилда бошланган. Йилига 147 ярим миллионта шиша банка ишлаб чиқариш қувватига эга бўлган корхонанинг биринчи навбат қурилиши 1973 йилда тугалланиши ва завод 1974 йилда тўла ишга туширилиши зарур.

Қурилишни республика Қурилиш министрлигининг 14-тресты олиб бормоқда. Қурилиш ташкилотлари ажратилган капитал маблағларни йил сайин тўла ўзлаштиролмаяпти. «Узглавстройкомплект» ускуна ва кабель маҳсулотларини ўз вақтида етказиб бермагани учун завод қурилиши маълум даражада секинлашди. Заводни ишга тушириш учун тозалаш иншооти бўлган канализация қурилишини тугаллаш лозим. Аммо 14-трест канализация қурилишига ажратилган капитал маблағларни ҳам тўла ўзлаштирмаётир. Республика Енгил саноат министрлигига қарашли Фарғона чинни идишлар заводи канализация қурилишида иштирок этиши ва унга 1972 йилда 300 минг сўм маблағ ажратиши керак эди. Аммо у 1972 йил планида қурилиш ишлари назарда тутилмаган деган баҳона билан бир сўм ҳам пул ажратмади ва канализация қурилишида иштирок этмаётир. Министрлик корхона ва канализациянинг биринчи навбатини 1973 йилда ишга тушириш учун ҳамма зарур чораларни кўряпти.

РАССОМЛАР СОЮЗИ ПРАВЛЕНИЕСИНИНГ ПЛЕНУМИ

КПСС Марказий Комитетининг «Адабий-бадиий танқидчилик тўғрисида»ги қарори Ўзбекистон Рассомлар союзи правлениесининг 10 апрелда Тошкентда бўлиб ўтган пленуми диққат марказида бўлди. Санъатшунослик фанлари доктори Л. И. Ремпелнинг докладида ва музокараларда сўзга чиққанларнинг нутқларида таъкидланганидек, партия совет адабиёти ва санъатига доимо зўр эътибор бераётганлигини, қалам, мўйқалам, музика, саҳна усталарининг ўсиши ва уларнинг ижодини янада такомиллаштириш тўғрисида ғамхўрлик қилаётганлигини акс эттирган бу қарор республикадаги барча рассомлар учун дастурдир.

Пленумда ССР Иттифоқи ташкил этилганлигининг 50 йиллигини нишонлаш юзасидан Ўрта Осиё республикалари ва Қозоғистон рассомлари асарларининг яқинда Москвада очиладиган виставкасига тайёргарлик тўғрисидаги масала муҳокама қилинди. (ЎзТАГ).

Турли мамлакатларда

✦ СОВЕТ — ҲИНДИСТОН ҲАМКОРЛИГИ РИВОЖЛАНМОҚДА.

✦ ЧЕХОСЛОВАКИЯ МЕТРО ҚУРУВЧИЛАРИНИНГ РАПОРТИ.

✦ ГДР МЕҲНАТКАШЛАРИНИНГ ТАШАББУСИ.

✦ СЕНАТОРНИНГ ЭЪТИРОФИ

✦ ҲИНДИ-ХИТОЙДАГИ ЖАНГЛАР

ҲИНДИСТОН. Деҳлида ЮНЕСКО уюштирган китоб ярмаркаси катта қизиқиш туғдирмоқда. Ярмаркада Ҳиндистон ва 23 та хорижий мамлакатдан 500 дан зиёд нашриёт, шу жумладан СССР, ЧССР, ВХР, ГДР нашриётлари иштирок этмоқда. Суратда: Ярмарканинг Совет павильонида.

А. Шальнев фотоси, (ТАСС).

ҲАЛ ҚИЛУВЧИ ОМИЛ

ДЕҲЛИ. (ТАСС). Ҳиндистон билан Совет Иттифоқи ўртасида дипломатия муносабатлари ўрнатилганига 1972 йил 13 апрелда 25 йил тўлади. Ана шу сана муносабати билан ҳафталик «Нью эйж» газетаси Ҳиндистон Коммунистик партияси Миллий кенгашининг раиси Н. К. Кришнаннинг мақоласини босиб чиқарди. Мақолада, жумладан, бундай дейилади:

Ҳозир Ҳиндистон — Совет дўстлигининг 25 йиллик даврига назар солар эканмиз, бу дўстлик Ҳиндистон мустақиллигининг биринчи кунлариданоқ Ҳиндистон ярим оролининг тақдирини белгилашда қандай муҳим роль ўйнаганлиги аён бўлиб қолади.

Ҳиндистон билан Совет Иттифоқи ўртасидаги иқтисодий ҳамкорлик ҳал қилувчи омилдир. Бу омил мустақил Ҳиндистоннинг давлат секторида мустаҳкам миллий саноат базасини вужудга келтириши, шунингдек техника мутахассисларидан иборат тажрибали миллий кадрларни ва ишлаб чиқариш раҳбарларини тайёрлаши учун имконият яратиб берди.

Ҳиндистон билан Совет Иттифоқи ўртасида тинчлик, дўстлик ва ҳамкорлик тўғрисида 1971 йилда имзоланган шартнома Ҳиндистон — Совет дўстлиги ва ҳамкорлиги чуқур социал мазмунга эга бўлган қудратли куч эканлигини исботлайди. Бу дўстлик империализм ва янги мустамлакачилик кучларга қарши муваффақиятли кураш олиб боришга ёрдам бермоқда.

КПСС Марказий Комитети Бош секретари Л. И. Брежневнинг Совет Иттифоқи Коммунистик партияси XXIV съездида қилган ҳисобот докладида илгари сурилган ташқи сиёсат программаси бутун халқаро вазиятга жуда катта таъсир қилди. Бу программа ярим оролимиздаги миллий-демократик революция кучлари учун янги истиқболлар очиб берди.

А. Грамши асарлари нашр этилмоқда

РИМ, 10 апрель. (ТАСС). Италия Коммунистик партиясининг асосчиси Антонио Грамшининг «Турма дафтарлари» деб аталган машҳур олти томлик асарини Италиядаги прогрессив «Эдитори Риунити» нашриёти янгидан босиб чиқарди.

Атоқли революционер фашистлар зиндонида қамалиб ётган вақтида ёзган мана шу «Турма дафтарлари»нинг иккинчи жаҳон урушидан кейин эълон қилинганлиги Италиянинг маданий ҳаётида катта воқеа бўлган эди. Ҳозирги вақтда Грамшининг бу асари тарих ва фалсафа адабиётида фахрли ўрин олиб турибди.

Италия фашистлари 1937 йилда қийнаб ўлдирган Антонио Грамшининг вафотига апрель ойида 35 йил тўлади.

ЖАНУБИЙ ВЬЕТНАМ. Озодлик халқ қуролли кучларининг жангчилари разведкага кетишяпти.

ВИА — ТАСС фотоси.

ВАТАНПАРВАРЛАРНИНГ МУВАФФАҚИЯТЛАРИ

ХАНОЙ. (ТАСС). АҚШ қуролли кучлари Ҳинди-Хитойдаги агрессив ҳаракатларни кенгайтираётган бўлсалар ҳам аммо бу нарса кутилган натижаларни бермаётир. Ватанпарвар кучлар душманнинг ҳужумларини муваффақиятли даф қилиб, уни жиддий мағлубиятларга учратмоқдалар.

Куангчи вилоятида жанг ҳаракатлари давом этмоқда. Ватанпарварлар вилоят марказн томон ҳужумни давом эттириб, унинг атрофидаги душманнинг бир қанча позицияларини тўпга тутдилар ва бу позициялар устига ракеталар ёғдирдилар. Куангчи шаҳрининг атрофида жанглар бошланиб кетганлиги тўғрисида хабарлар олинди. Ватанпарварлар Хюэ шаҳрига қаттиқ ҳужум қилиб турибдилар. Улар шаҳарга шимол томондан, шунингдек шаҳарнинг 20 километр ғарби-жанубидаги «Бастонь» базаси жойлашган томондан ҳужум қилдилар.

Куангчининг шимолидаги Донгха атрофида ҳам жанглар бўлиб турибди. Ватанпарвар кучларнинг бўлинмалари Донгха ғарбидаги Киавьет дарёсидан кечиб ўтиб. қўғирчоқ армиянинг танк қисмлари билан жанг бошлаб юбордилар.

Ватанпарварлар Сайгоннинг 96 километр шимолидаги 13-рақамли йўлда ҳам актив ҳаракатлар қилмоқдалар. Халқ озодлик қуролли кучлари жангчиларининг шу районда қилган ҳужумлари шу қадар катта бўлдики, Сайгон қўмондонлиги ўзининг охирги резервларини, яъни шахсан қўғирчоқ президент Тхиеуни қўриқловчи солдатларни ўз қисмларига мададкор қилиб юборишга мажбур бўлди.

Жанубий Вьетнамнинг бошқа районларида ҳам жанглар бўлиб турибди. Ватанпарвар кучлар душманнинг Данангдаги катта базасига ҳужум қилишди. Қаттиқ тўпга тутилаётган қўғирчоқ қисмлар Данангнинг ғарби-жанубидаги «Уэст» артиллерия базасини ташлаб кетишга мажбур бўлишди.

Тайнинь вилоятида ватанпарварлар Тайнинь шаҳри шимолидаги Американинг муҳим ретрансляция радиостанциясига ҳужум қилишди. Америка ҳарбий хизматчиларидан бир неча киши ўлдирилди. Сайгоннинг 290 километр ғарби-шимолидаги Камрань кўрфази яқинида жойлашган Америка авиация базасига ҳам ҳужум қилинди. Базани мудофаа қилиб турган солдатларнинг кўпи, шу жумладан америкалик солдатларнинг 18 нафари сафдан чиқарилди.

Меконг дельтасида ватанпарварлар муҳим ҳарбий кўприкни портлатдилар. Душманнинг 4-рақамли йўлдаги бир қанча позицияси, шунингдек Митходаги таянч пункти устига ҳам миномётлардан ўқ ёғдирилди. Биньдиоог вилоятида Америка вертолёти уриб туширилди.

Ғарб телеграф агентликлари мухбирларининг берган хабарига қараганда, қўғирчоқ армия солдатлари саросимага тушиб қолди. Ҳужумга учраб турган базалардан Америка маслаҳатчиларини олиб кетаётган вертолётларга Сайгон солдатлари ёпишиб олиб, қочишга уринмоқдалар. Америка қўмондонлигининг вакили, оғир бомбардимончи «В-52» самолётларидан бирини ватанпарварларнинг зенит тўпларидан отилган ўқ шикастлантирганлигини айтди.

Камбоджа ватанпарварлари ҳам душманга жиддий зарбалар бермоқдалар. Кампонгтрать шаҳри яқинида, Кампот вилоятида шиддатли жанглар бўлиб турди. Душман солдатларидан бу ерда 1 минг нафардан кўпроқ киши ўлдирилди ва жароҳатлантирилди.

Ватанпарвар кучлар Свайриенг ва Прейвенг вилоятларида душман позицияларига ҳужумни давом эттирдилар. Пномпендан 30 километр атрофдаги бир қанча позицияларга, шунингдек Кампонгтям вилоятининг 7-рақамли йўлдаги позицияларига ҳам ватанпарварлар бир неча марта ҳужум қилдилар.

Телетайп лентасидан

✦ ВАШИНГТОН. «Вашингтон пост» газетасининг ёзишига қараганда, Америка авиацияси ўтган уч йил ичида Шарқи-Жанубий Осиёга ташлаган ҳамма бомбаларнинг вазни ҳисоблаб чиқилса, АҚШнинг ҳозирги республикачи ҳукумати ҳокимият тепасида турган вақтнинг ҳар бир минутига бир тоннадан бомба тўғри келади. АҚШ ҳарбий ҳаво кучлари, деб ёзади газета, шу вақт ичида Ҳинди-Хитой мамлакатларига ҳаммаси бўлиб 3 миллион тонна бомба ташлади.

✦ ЛОНДОН. Вьетнамда тинчлик бўлиши учун курашувчи инглиз ҳаракати баёнот эълон қилиб, Қўшма Штатлар Вьетнам Демократик Республикаси территориясини бомбардимон қилишни кучайтириб юборганлигини қоралади ва Америка қўшинларини Ҳинди-Хитойдан батамом олиб чиқиб кетишни талаб қилди. АҚШнинг Англиядаги элчихонасига элтиб берилган шу баёнотда уқтириб айтиладики, ер юзидаги тараққийпарвар кишиларнинг ҳаммаси, шу жумладан Америка халқининг кўпчилиги Вьетнамдаги уруш ҳаракатларини тўхтатишни ва Парижда олиб борилаётган, лекин Америка делегацияси тўхтатиб қўйган музокараларни яна бошлаб юборишни қатъий талаб қилмоқда.

✦ БРАЗЗАВИЛЬ. Конго Халқ Республикасида сув остида нефть кони борлиги аниқланди. Мутахассислар бу нефть конининг запаслари 200-300 миллион тоннага яқин деб ҳисобламоқдалар. Бу коннинг нефть қатламлари Конго Халқ Республикасининг денгиз соҳилидан 15 километр нарида сув остида жойлашган. (ТАСС).

МЕТРО ҚУРУВЧИЛАР ЮТУҒИ

ПРАГА, 10 апрель. (ТАСС). Илғор И. Пршибиланинг ёшлардан тузилган комплекс социалистик меҳнат бригадаси Прага метрополитени биринчи навбатининг охирги станциясидаги туннелнинг сўнгги участкасини қуриб бўлди. Шу билан метро қурувчилар Чехословакия Коммунистик партиясининг 50 йиллиги шарафига олган социалистик мажбуриятни муддатидан 53 кун олдин адо этдилар.

Метро қурувчилар бригадаси Чехословакия Коммунистик партияси Марказий Комитетининг бош секретари Г. Гусакка ғалаба рапорти йўллаб, Прагада дўстлик қурилиши деб ном берилган метрополитен қурилишидаги ишларнинг ҳаммасини муддатидан олдин бажармоқ учун бундан буён ҳам ҳамма чораларни кўрамиз, деб ваъда беришди. Чехословакия пойтахтидаги метрополитен қурилиши Совет Иттифоқи ёрдами билан амалга оширилаётганлиги сабабли унга дўстлик қурилиши деб ном берилган.

Ҳозир метронинг биринчи ва иккинчи навбати қурилишидаги ҳамма участкаларда қизғин иш бормоқда. Прага метросини қурувчилар 1974 йил 1 январгача план топшириқларининг ҳаммасини бажариб, биринчи трассани фойдаланишга топширишга ҳаракат қилмоқдалар.

НОВАТОРЛАР ҲАРАКАТИ КЕНГАЙМОҚДА

БЕРЛИН, 10 апрель. (ТАСС). Германия Демократик Республикасида новаторлар ва ишлаб чиқариш рационализаторлари ҳаракати тобора кенгаймоқда, бу эса халқ хўжалигидаги янги резервларни топишга ва меҳнат унумдорлигини ўстиришга ёрдам бермоқда. Бултур республика экономикасининг турли соҳаларида рационализаторлик таклифларидан фойдаланиш халқ хўжалигига 2,9 миллиард маркалик иқтисодий манфаат келтирган эди. Новаторлар сафига яна 145 минг киши қўшилди. Ишлаб чиқаришни рационаллаштириш соҳасида меҳнаткашларнинг ташаббускорлиги ҳақиқатан оммавий тус олди. «Нойес Дойчланд» газетасининг ёзишига қараганда, бултур бу ҳаракатда мамлакатнинг социалистик корхоналаридаги ишчилардан бешдан бир қисми актив қатнашди.

Бу ҳаракатда ишлаб чиқариш коллективларининг роли тўхтовсиз ошиб бормоқда.

АГРЕССИЯНИ ОҚЛАБ БЎЛМАЙДИ

НЬЮ-ЙОРК, 10 апрель. (ТАСС). Сенат ташқи ишлар комиссиясининг раиси сенатор-демократ У. Фулбрайд АҚШнинг Ҳинди-Хитойда олиб бораётган агрессив урушини «даҳшатли, ваҳшиёна фожиа» деди. Сенатор Шарқи-Жанубий Осиёдаги кейинги воқеаларга тўхталиб, АҚШ ҳукуматининг Вьетнамга оид сиёсатини қаттиқ танқид қилди. Уруш давом эттирилаётганлиги, деди у, Америка халқларининг манфаатларига сира тўғри келмайди. У. Фулбрайд телевидениенинг «Савол-жавоб» программасида гапириб, «бу уруш давом эттирилаётганлигини ҳеч нарса билан оқлаш мумкин эмас», деди.

Сенатор Қўшма Штатларнинг Ҳинди-Хитойдаги уруш ҳаракатларини кенгайтираётганлигини қоралаб, бомбардимон қилишлар кучайтирилаётганлиги натижасида яна кўп одамлар ҳалок бўлади ва катта моддий зарар етказилади, деб таъкидлади.

Фулбрайднинг айтишига қараганда, ватанпарвар кучлар ҳозирги вақтда жанг ҳаракатларини активлаштирганлиги Вьетнамга бағишланган Париж кенгашида АҚШ ўтказаётган тўсқинлик сиёсатига табиий жавоб бўлмоқда. Сенатор уқтириб айтдики, аввалги ҳукумат олган сабоқларига қарамай, республикачилар ҳукумати масалани жанг майдонида ҳал қилиш йўлини изламоқда. Ҳозирги ҳукумат ҳокимият тепасида турган вақтнинг ҳар бир минутида Вьетнамга бир тоннадан бомба ташланиб турибди, деди Фулбрайд.

ШИКАСТЛАНГАН КЕМАЛАР

ХАНОЙ, 10 апрель. (ТАСС). Вьетнам Демократик Республикасининг зенитчилари кеча Винь-Линь зонаси тепасида Американинг оғир бомбардимончи «В-52» самолётларидан яна бирини уриб туширдилар. Шу йил 2 апрелдан бери Вьетнам Демократик Республикасининг ҳимоячилари шу типдаги самолётнинг учинчисини яксон қилдилар.

Вьетнам Демократик Республикасининг соҳил артиллерияси кеча Куангбинь вилоятининг аҳоли зич жойлашган районларини тўпга тутаётган Америка 7-флотининг 4 та кемасини шикастлантирди.

ҒАЛАТИ «ЭЛЧИХОНА»

Кунларнинг бирида Австралия парламентининг депутатлари кенгашга бора туриб, ҳайратдан қотиб қолишди. Парламент биноси олдида бирнеча чодир ўрнатилган бўлиб, уларнинг устида бутунлай нотаниш байроқ ҳилпираб турарди. Чодирлар Австралияда истиқомат қилувчи маҳаллий аҳоли — аборигенларнинг элчихонаси эканини билгач, депутатларнинг ғазаблари баттар ошди.

Тез орада янги элчихонанинг вакиллари Австралия маъмурлари олдига қатъий талаблар қўйдилар. Бу талабларда Австралиянинг шимолий территориясини автоном областга айлантириш, уни бошқариш ҳуқуқини аборигенларнинг ўзларига бериш, уларга тортиб олинган ерлар эвазига 6 миллион доллар компенсация тўлаш ҳамда ассигнация бюджетида туб аҳолининг эҳтиёжларини ҳисобга олиш ҳам назарда тутилган эди.

Аборигенларнинг ўз элчихоналарини очишлари мамлакат 80 минг кишилик туб аҳолисининг Австралияда авж олиб кетган ирқий камситишларга йўл қўймасликларини кўрсатди. 1967 йилда мамлакатда ўтказилган референдумнинг якунларига кўра, ерли аҳолига оқ танлилар билан тенг ҳуқуқлилик берилиши керак эди. Шунга қарамай аборигенларнинг аҳволи асло ўзгаргани йўқ. Улар ҳамон аввалгидек Австралия жамиятининг ўгай аъзоларидек кун кечирмоқдалар.

Австралиянинг туб аҳолиси бўлган аборигенлар қонуний ҳуқуқлари учун курашга борган сари дадилроқ киришмоқдалар. Улар ҳозирданоқ «Қора қоплонлар» партиясини тузишди. Бу партияга маҳаллий аҳолидан чиққан машҳур адибанинг ўғли 25 ёшли Денис Уоркер раҳбарлик қилмоқда. «Қора қоплонлар» партиясининг асосий мақсади ерли халқлар учун тенг ҳуқуқлилик ва ўз тақдирларини ўзлари белгилашга эришишдан иборат.

(«За рубежом» журналидан).

Редактор М. ҚОРИЕВ.

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

Телевидение бугун

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

12.30 — МОСКВА. 17.00 — ТОШКЕНТ. 17.05 — **Хоккей: «СПАРТАК»** (Тошкент) — «ТОРПЕДО» (Горький). 17.45 — Мультфильм. 18.00—Мангулик. 18.40 — Ўткир зеҳнлилар мушоираси. 19.40 — Ахборот. 20.00 — Космонавтика кунига бағишланган тантанали мажлис (Москва). 21.15— Ахборот. 21.30 — Миллионлар ленинча университети. 21.55 — МОСКВА.

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

11.30 — ТОШКЕНТ. Ўқув кўрсатувлари. 18.25 — МОСКВА. 20.00 — ТОШКЕНТ. 20.50 — Танбур наволари. 21.15 — Концерт. 21.55 — Осиё ва Африка мамлакатлари ёзувчиларининг Олмаота конференцияси олдидан. **Қамар Раис** шеърлари. 22.05 — **Хоккей:** «СПАРТАК» (Тошкент) — «ХИМИК» (Воскресенск).

УЧИНЧИ ПРОГРАММА

19.00 — ТОШКЕНТ. 20.00—Ўқув кўрсатувлари. 21.10 — **Юрий Гагарин** (ҳужжатли фильм). 22.00— Фильм-концерт.

Радио бугун

6.15 — Тонгги концерт. 8.25 — Бахт ҳақида куйлаймиз. 9.30 — «ЕР ВА ЭЛ» радиожурнали (Москва). 10.10 — **А. Холминов. «Бўрон болалари»** симфоник поэмаси. 11.15 — Космонавтика куни ҳақида суҳбат. 11.30 — **М. Юсупов.** Халқ темаларида вокал сюита. 12.15 — Қанотли қўшиқлар. 13.30 — Совет композиторларининг ватанпарварлик қўшиқлари. 16.10 — Суҳбатли концерт. 16.50 — «Правда» газетасининг обзори. 18.00 — Иқтисодий билимлар — оммага. 18.10 — **Р. Мустафоев.** «ПАРТИЯГА ШАРАФЛАР» кантатаси. 18.40 — Спорт эшиттириши. 19.20 — Қозоқ куйлари. 20.00 — Космонавтика кунига бағишланган тантанали мажлис ва концерт (Москва). 23.30 — Лирик концерт. 24.00 — Музикали программа.

Театр

НАВОИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — 12/IV да **Тановор,** 13/IV да **Риголетто.**

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 12/IV да **Ажал минораси,** 13/IV да **Парвона.**

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 12/IV да **Ярим тундаги ўғирлик,** 13/IV да **Паранжи сирлари,** 14/IV да **Лақма.**

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — **АЛЬБИНА ЗОТОВА РАҲБАРЛИГИДАГИ «АФСОНАВИЙ УЛКА» ИЛЛЮЗИОН АТТРАКЦИОНИНИНГ ХАЙРЛАШУВ ГАСТРОЛЛАРИ** (кеч соат 7 яримда; шанба ва якшанба кунлари: кундуз соат 3 ва кеч 7 яримда).

Кино

Муҳаббат фожиаси — «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ», «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ», НАВОИЙ номли, ҲАМЗА номли, САНЪАТ САРОЙИ, «КЎКЧА», «ВОСТОК», «ЧАЙКА» (кундуз ва кечқурун).

Ҳаракатдаги фронт — «ЎЗБЕКИСТОН» (кундуз ва кечқурун).

Еттинчи фалак (кундуз соат 11, 3 ва кеч 7 да), **Захар Беркут** (кундуз соат 1, 5 ва кеч 9 да): — «МОСКВА».

Омадли жентльменлар — «ДРУЖБА» (кундуз ва кечқурун).

Анжелика — фариштолар маликаси — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун).

Прокурор ўғли — «СПУТНИК» (кундуз ва кечқурун).

ЎРТА ОСИЁ ЎРМОН ХЎЖАЛИГИ ИЛМИЙ-ТАДҚИҚОТ ИНСТИТУТИ

1972 йил учун қуйидаги мутахассисликлар бўйича

АСПИРАНТУРАГА ҚАБУЛ ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

Ўрмон хўжалиги машиналари ва механизмлари (ишлаб чиқаришдан ажралган ва ажралмаган ҳолда);

Ўрмон дарахтлари, селекция ва уруғчилик (ишлаб чиқаришдан ажралмаган ҳолда).

агролесомелиорация (ишлаб чиқаришдан ажралган ҳолда).

АЙНИ БИР ВАҚТДА ИНСТИТУТ ЎРМОН ХЎЖАЛИГИ ЭКОНОМИКАСИ ВА ПЛАНЛАШТИРИШ БЎЛИМИНИНГ КИЧИК ИЛМИЙ ХОДИМИ ВАКАНТ ЛАВОЗИМИГА КОНКУРС ЭЪЛОН ҚИЛАДИ.

Аспирантурага ва конкурсга ҳужжатлар топшириш муддати эълон чиққан кундан бошлаб бир ой.

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, Калинин райони, «Дархон» почта бўлими.

ЮТУҚЛИ ОМОНАТЛАР 59 ЮТУҚЛАР ТИРАЖИНИНГ

РАСМИЙ ЖАДВАЛИ

БУ ТИРАЖ 1972 ЙИЛ 7 АПРЕЛДА ТОШКЕНТ ШАҲРИДА БЎЛИБ ЎТДИ.

Ўзбекистон ССРнинг ҳамма омонат кассаларида сақланган омонат счетларининг қуйидаги номерларига ютуқлар чиқди:

Счет номерлари	Ютуқ миқдори ўртача омонат суммасига % билан	Счет номерлари	Ютуқ миқдори ўртача омонат суммасига % билан
20	25	521	25
65	25	573	50
102	50	617	25
155	25	669	25
181	100	691	25
214	25	748	25
258	25	780	200
294	25	823	25
321	25	847	25
380	100	882	25
438	25	948	25
442	25	986	25
504	25		

Счётларнинг сони 1000 дан ошган омонат кассаларида, биринчи мингда қайси номерлар ютган бўлса, қолган мингларда ҳам шу номерлар ютгандир.

Масалан: счет №№ 1020, 2020, 3020; 1882, 2882, 3882 ва ҳоказо.

Тираж комиссиясининг раиси — Тошкент шаҳар Куйбишев район ижроия комитетининг раиси

А. МИРАҲМЕДОВ.

Тираж комиссияси раисининг ўринбосари — Ўзбекистон ССР Давлат омонат кассаси ва Давлат кредити бошқармаси оператив бўлимининг бошлиғи

У. ЁҚУБОВ.

Комиссиянинг масъул секретари —

Л. РУБЦОВА.

ШАҲАР ҚУРИЛИШИ БЎЙИЧА ЎЗБЕКИСТОН ИЛМИЙ-ТАДҚИҚОТ ВА ЛОЙИҲА ИНСТИТУТИ

ташкилотларга чекланмаган миқдорда ЕРЕР каталоглари. қурилиш қийматининг нарх прейскурантлари ва 1969 йил 1 январдан жорий этилган нархлардаги бошқа хил смета нормативларини

СОТАДИ

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар-ГСП, Навоий кўчаси, 18-уй, телефон 39-42-60.

«ТАШХОЗКУЛЬТТОРГ» 155-ХЎЖАЛИК ҲИСОБИДАГИ МАГАЗИН

(Тошкент-47, Киров кўчаси, 17-уй)

олий ва ўрта махсус ўқув юртлари, болалар боғчалари ва яслилари, касалхоналар, санаторийлар, дам олиш уйлари, клублар, маданият саройларига лимитсиз, бошқа ташкилотларга лимит бўйича пул ўтказиш йўли билан

ЭЛЕКТР МОЛЛАРИНИ СОТАДИ

Телевизорлар ҳамма ташкилотларга лимитсиз пул ўтказиш йўли билан сотилади.

«Чарвакгэсстрой» ЧОРВОҚ ГИДРОУЗЕЛИ ҚУРИЛИШИ БОШҚАРМАСИГА

дурадгорлар, бетончилар, ғишт терувчилар, сувоқчилар, бўёқчилар, пардозловчилар, монтажчилар, ёрдамчи ишчилар (эркаклар), слесарь-сантехниклар.

КЕРАК

Ёлғиз кишиларга ётоқхона, кичик оилаликлар учун барак типидаги уйлар ва кичик оилалар учун мўлжалланган уйлар берилади.

Мурожаат учун адрес: Тошкент область, «Чорвоқ» посёлкаси («Тошкент—Хожикент» поезди ва «Тошкент— Чорвоқ» автобуслари қатнайди).

Ўзбекистон ССР «Главгази» «УЗОРГГАЗНАЛАДКА» РЕСПУБЛИКА ИХТИСОСЛАШТИРИЛГАН БОШҚАРМАСИГА

(Майкоп кўчаси, 2-уй)

инженерлар ва техник-теплотехниклар, электриклар, конструкторлар, технологлар, саноат корхоналари ва ташкилотларининг газ истеъмол қиладиган қурилмаларида ишга тушириш — созлаш, конструкторлик-технологик ва экспериментал ишларни бажариш учун 3, 6-разрядли электр-газ пайвандчилар

КЕРАК

Иш Тошкент шаҳрида ва республиканинг бошқа шаҳарларида, шунингдек бошқарманинг барча область участкаларида бўлади.

Иш ҳақи — вақтбай-мукофотли.

Тошкент шаҳар, Пролетар кўчаси, 4-уй аҳолини ишга жойлаштириш ва информация қилиш бюроси ҳамда Тошкент шаҳар район ижроия комитетлари ҳузуридаги инспекторларга учрашилсин.

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

Орган Центрального Комитета Компартии Узбекистана, Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР.

Бизнинг адрес ва телефонлар: 700.000 ГСП. ТОШКЕНТ «ПРАВДА ВОСТОКА» КЎЧАСИ № 28. Редактор — 336545, Редактор ўринбосарлари — 337914, 330 683. Масъул секретарь — 334455, Масъул секретарь ўринбосарлари — 337283. Партия турмуши — 333469, 337221. Марксизм-ленинизм назариясини пропаганда қилиш — 331455. Халқаро ҳаёт — 337221. Саноат, капитал қурилиш ва транспорт — 334780, Совет қурилиши — 333258. Қишлоқ хўжалиги — 337604. Адабиёт ва санъат — 332036. Фан, мактаб ва олий ўқув юртлари — 334451, Маҳаллий ахборот ва спорт — 331424, Оммавий ишлар ва хатлар — 332143, 333553. Иллюстрация — 334524, Стенографистка — 337343, Корректура — 337162. Эълонлар — 338142. Коммутатор — 330249, 330250, 330251, 330252, 330253, 330254, 330255, 330256, 330257, 330258. ОБЛАСТЬ МУХБИРЛАРИ, Андижон — 48—85, Бухоро — 3—31—42, Қарши — 38—42, Нукус — 42—62, Самарқанд — 31—972, Термиз — 54—01, Урганч — 34—55, Фарғона — 4—29—44.

Б. 86. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг босмахонаси, Тошкент шаҳри. ИНДЕКС 64697 Р. 02361